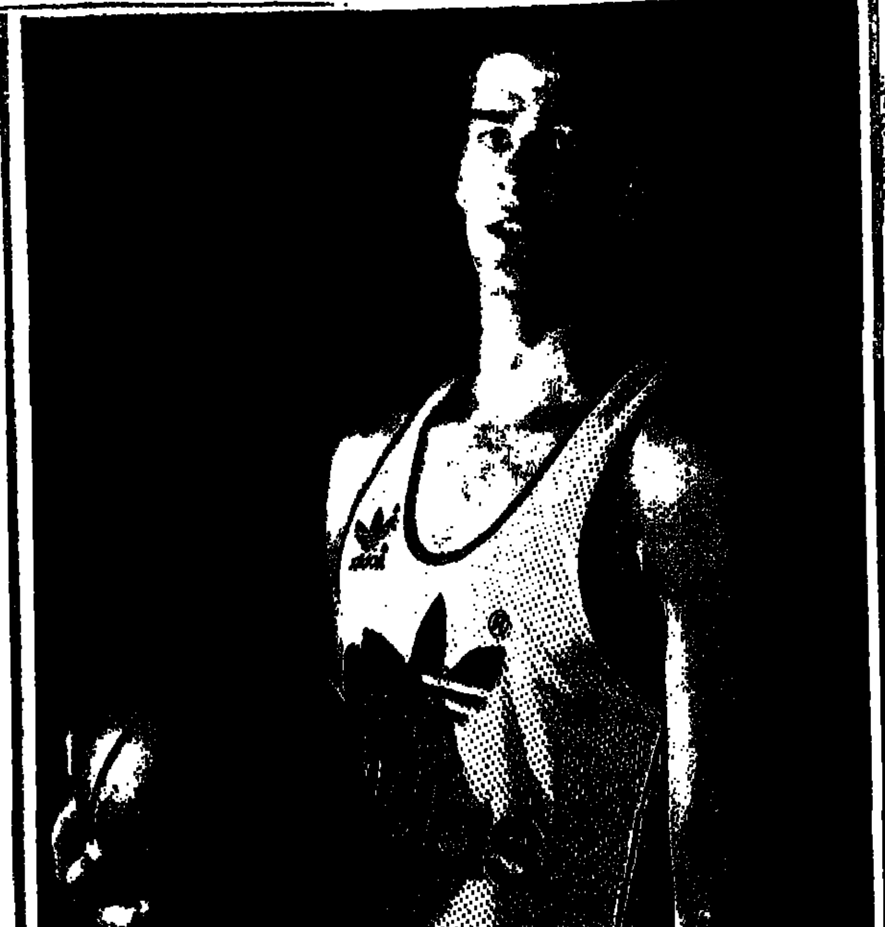
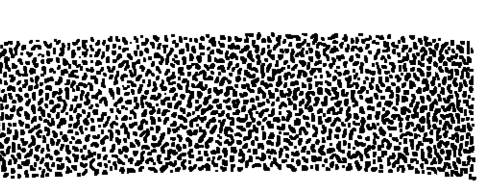

מעריב
הזמן עושה לי רק טוב...
חשבון חייל
עושה לך רווח כל יום
מניעה לך משיכת יתר עד 600 ש"ח בריבית נמוכה במיוחד (כיום 4% לחודש).
הלוואת שחרור, של 2500 ש"ח, בתנאים מועדפים (ריבית צמודה של 6% לשנה).
אתה לא משלם עמלות על פעולות בחשבון (למעט שיקים בסכומים של למטה מ-50 ש"ח).
ריבית זכות יומית 7% שנתית על היתרה
מתגייס וחייל בשירות חובה, הצטרף ל"חשבון חייל" וזכה בהטבות מיוחדות.
בנק לאומי - רווח יומי
ליגה

נדב עכשיו

טובי פולק

הוא כבר עבר את שלב ההבטחה. היום הוא כבר בזמן אמת. צ'ק שמן שממתין לפירעון. לא עוד כשרון צעיר ומבטיח, לא עוד צעיר עם עתיד, לא עוד כרטיס אשראי. סוף סיפור דור העתיד, העתיד כבר כאן, היום. מועד התשלום הגיע.

נדב הנפלד. באליפות אירופה האחרונה, ביוון, כשהאוהדים בארץ ספקו כפיים – לא מאמינים למה שעיניהם רואות, עוברים בהינף רמוט־קונטרול לשידורים הישירים מה־נ.ב.א – עלה על הפארקט בפיראוס הדור החדש של הכדורסל הישראלי. הוא לא שרף את המשטח, לא זינק על כדורים כמתאבד שיעי, גם לא עלה לשלוש זריקות רצופות מעבר לקו שלוש הנקודות. הוא פשוט היה שם, בדרכו השקטה, האדישה למראה, ובשובו ארצה קרא שפרשנים ואנשי המקצוע הכתירו אותו כהפתעת האליפות. גם צביקה שרף, אז המאמן, אומר היום שנדב הפתיע אותו. הספק מצויין למי שזו הופעתו הבינלאומית הראשונה בעצם, בגיל צעיר, 19 בסך־הכל, במסגרת מחייבת, בין בוגרים. עשה עבודה טובה בדקות הקשות שהיו לנבחרת, לא טעה. במונחים יחסיים – תרומה של ממש, לא כזאת האופיינית למחליפים של הדקות האחרונות. גם נדב עצמו אומר שבסיכום, על־אף הכשלון הכללי, הוא די מרוצה מהיכולת האישית. זה די קשה, הוא אומר, לעלות ולהצליח במעט דקות, כפיגור.

אז באמת הפתעה? יש מי שלגביהם ההפתעה היא שזה לא קרה הרבה קודם. מי שעקב אחרי נדב הנפלד מאז היה ילד גבוה ומוכשר, מבטיח, ברמת־השרון, היה רחוק מלהיות מופתע. מדובר כאן, ככלות הכל, במסה של כמעט שני מטרים של כשרון

בשידורים הישירים הספורים שהגיעו מאליפות אירופה האחרונה בפיראוס, שאלו צופי כדורסל ישראלים לא מעטים, מיהו בכלל אותו מספר 7 אלמוני, שפתאום משחק, ואפילו טוב ■ ההוא היה נדב הנפלד. היה ועודנו ■ בלי יחסי־ציבור אגרסיוויים, ללא הילת מצבורי נקודות מהטווחים השונים, בלי שיהיה במכבי תל־אביב – הולך בחור צעיר, בן 19, מרמת־השרון, לכבוש את צמרת הכדורסל הישראלי ■ אוהדים שצפו בביצועיו נשבו בקסם, מאמנים שמתבקשים לחוות דעה מתלבטים אם לומר שהוא אחד הכשרונות הגדולים, או בעצם הכי הכי שקם פה אי־פעם ■ אריה מליניאק, עליו אומרים – בעל זכות היוצרים – אומר בביטחון: הפוטנציאל הישראלי הראשון למקום טוב בדראפט של ה־נ.ב.א ■ טובי פולק מביא כאן סיפור עבר־הווה־עתיד ■ העתיד כבר כאן

כדורסל נטו. הזהירים יגידו שהוא הישראלי הטוב ביותר שצמח אחרי מיקי ברקוביץ' – דור א', דורון ג'מצ'י – דור ב', והוא – נדב הנפלד, ההווה. הנחרצים יאמרו – מעולם לא קם לכדורסל הישראלי כשרון כל־כך גדול. לא עוד פוטנציאל שצריך לעבוד עליו, לא יותר החמצת־חייו של מאמן קהה־ראייה: בלי אבל, בלי חבל. שרף, יהושע רוזין, אריה מליניאק, מולי קצורין ורבים נוספים, אומרים היום כמעט פה אחד: מקומו מובטח בשורה הראשונה של כשרונות הכדורסל שצמחו אי־פעם בארץ. לא כולם אוהבים השוואות עם כוכבי הווה או עבר, אבל יש גם מי שמציע את המקום הראשון, חד וחלק.

כאיש הספורט של עיתון הנוער "חמצן", לפני כשלוש שנים, הזדמן לכותב שורות אלה לעקוב מקרוב אחר אליפויות בתי־הספר בכדורסל. חבורת רמת־השרון, מושג שעוד יובהר בהמשך, מיגרה כמעט בהליכה את כל מי שנקרה בדרכה. הם היו להיט, אטרקציה, חבורת כדורסל מעוררת קנאה. המשחק שהקנו להם המאמנים (או), אביהו גרוברמן (מאמן) ובנצי יעקב (מורה לחינוך גופני בבית־הספר התיכון המקיף ברמת־השרון, שהפך מאמן יחיד בשנה שלאחר מכן) – היה משחק קבוצתי פאר־אקסלאנס. אחד בעד כולם, כולם בעד כולם. לא קלישאה. אבל הקבוצה לא היתה אותה קבוצה, ברגע שבעל הבית יצא לנוח. נדב הנפלד היה אמנם רק אחד מהחמישיה, אך נוכחותו יצרה משהו אחר. הוא העניק לחבורה המוכשרת שמסביבו סוג מסוים של השראה, מקצוע שלא נכלל בתכנית הלימודים, משהו שנולדים איתו. שקט נפשי, ריכוז, חוכמת משחק ומיקום, בדרגה שמעט מאוד כדורסלנים כחול־לבן יכולים לרשום ברקורד שלהם. לרבים שראו את משחקו של הבחור הגבוה והשקט, נפלטה הגדרה כמו אדיש, אחד שלא איכפת לו. טעות יסודית באבחנה. הוא לא מוטי ארואסטי, אם זה הדגם לאיכפתיות ודבקות במטרה, אך מעקב רצוף אחר אופי המשחק, איכויות הביצוע, ובעיקר – התרומה הסגולית לקבוצה, לכל קבוצה בה היה לו חלק – הבהירו שמדובר כאן בעוף מסוג שונה לגמרי. האדישות היא בעצם מסווה לשקט נפשי, היעדר אנוכיות, עזרה בתחומי המשחק השונים, הערה שקטה למי שפישל, הרבה תיקוני טעויות, כאלה שלא באים בהרמת קול. שקט – מילת המפתח. זה לא נכון שאני אדיש, הוא אומר, אני *פשוט שקט. דווקא מאוד איכפת לי ממה שקורה עם הקבוצה, ואיתי.*

את שנתה הראשונה של החבורה ההיא, באליפות בתי־הספר, הוביל נדב בביטחה עד למשחק הגמר, מול בני התיכון העירוני מהרצליה, משחק שהתקיים באולם האוניברסיטה בתל־אביב. התלמידים ואנשי המקצוע שגדשו את האולם בערב החגיגי, היו עדים לחגיגת כדורסל ברמה שלא היתה מביישת משחקי צמרת בליגה הלאומית. בדקות מסוימות הפכה ◄

שבועספורט

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: שפי דגן
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

מודעות: גילה שניידר, הילק עמיר טל': (03)439442

בשער

נדב הנפלד – העתיד כבר כאן, בנבחרת הלאומית, בצמרת הכדורסל הישראלי. צילום: נאור רהב

מה בגליון

כששואלים את נדב איזה מאמן הוא זוכר ככזה שהשפיע עליו יותר מכל, הוא לא יאמר מליניאק כרפלקס מותנה. באופן מפתיע, הוא זוכר לטובה בחור צעיר בשם משה נפתלי, שעזב לא מכבר לארה"ב, ואשר ממנו זוכר נדב בעיקר את המשמעת הקפדנית עליה התעקש

ההתמודדות לקרב כמעט פרטי בין נדב, לכוכב הרצליה, ליאור ארדיטי. הדקות האחרונות רשומות בטאבו על־שם השניים, כל אחד מהם סוחב גיבנת של ארבע עבירות, עימן הצליחו להגיע גם להארכה. יכולת וירטואוזית של ארדיטי בקליעות לשלוש נקודות (7 רצופות), מול שליטה של נדב מתחת לשני הסלים, הביאו למתח שיא: שניות אחרונות לפני שריקת הסיום, הצליח נדב להשתלט על כדור שנחטף בידי חבריו, ונעצר רק בעבירה. שתי שניות לסיום, והוא על קו העונשין לקליעה אחת ועוד אחת, במצב של שוויון: שריקות מחרישות אוזניים, רעש אימים. והוא, כאילו באימון קליעות, שלו, רגוע. הראשונה, בפנים, השניה גם היא. ניצחון בשתי נקודות. רמת־השרון נוסעת לאליפות אירופה בדנמרק.

הנסיעה המובטחת לחו"ל, הוא נזכר, הכניסה אותנו לאמביציה אדירה. החלטנו שאנחנו נוסעים וזהו. בכלל, התקופה הזאת בבית הספר ברמת־השרון, זה הדבר הכי יפה שהיה לי בחיים. אפילו אליפות אירופה או גביע אירופה לאלופות, אם זה יקרה לי פעם, זה לא יהיה אותו דבר. לתקופה ההיא מתגעגע גם בנצי יעקב, המאמן. היום כבר אפשר לומר שלאמן קבוצה כזאת, עם נדב בראשה, זו זכות גדולה, משהו שיישאר לתמיד. נדב, אפשר לומר בביטחון, היה יותר, הרבה יותר משחקן, אפילו שחקן טוב: הוא היה בפירוש נכס. ואני יודע שזו מילה גדולה.

אבל נדב הנפלד לא נולד באליפות בתי־הספר, ולא יכול להחשב רק כתוצר של בית־החרושת הזה. הוא תוצר ראשוני, אולי, של שיטה שאומצה בארץ בעקבות התפתחות תורת אימון הכדורסל בחו"ל, בעיקר בארצות־הברית. בקווים כלליים, הפרינציפ הוא – תפוס אותם כשהם רכים בשנים, עצב אותם כחומר ביד היוצר, הרבץ בהם יסודות וידע תיאורטי – ואחרי כמה שנים, אם הכשרון הטבעי ישנו – יהיה בידך נכס של ממש.

נדב, ביוני האחרון בן 19, יליד רמת־השרון, הגיע לראשונה למגרש הכדורסל כשהיה בן 8, כתה ב'. תינוק. מעט יותר גבוה מחבריו, ידיים ארוכות. קשה היה, כבר אז, ברמת־השרון, לומר הנה, צומח לנו נכס. לא כל־כך מוקדם. אבל השיטה טיפחה, והשיטה היתה אז אריה מליניאק. משוגע כדורסל, לא בלתי שנוי במחלוקת, שקיבל אור ירוק מהמועצה המקומית לבנות שם בית־ספר לכדורסל כדמותו וכצלמו. אז הוא היה משוכנע שככה צריך להיות: צריך לקחת אותם כתינוקות, וללוש אותם כמו פלסטלינה. היום הוא מודה שאחרי שעברו כמה שנים, אבד לו חלק מהביטחון בשיטה. הזמן, מסתבר, נועץ שיניו גם בבטוחים המקצועיים, המשוכנעים ללא תנאי. דבר אחד הוא כן אומר היום, כן בביטחון: השיטה ההיא עשתה את נדב למקצוען המיומן בהרבה תחומים, ששחקני כדורסל בגובה שלו, בגיל שלו, נוטים לפספס בארץ. העובדה שאת היסודות הוא קיבל כשהיה ממש רך, מעניקה לו היום מיקדמה רצינית. מה שלא יהיה, איפה שלא ישחק, דבר אחד כבר אי־אפשר לקחת ממנו: הוא שחקן. שחקן של ממש.

כשעלה, כמחליף, במשחק הבית מול מכבי תל־אביב, נתן הצגה שהעלתה את שמו, אולי לראשונה, על המפה הלאומית. 21 נקודות, ריבאונדים, אסיסטים וחטיפות כדורים, שהותירו את צביקה שרף וחניכיו פעורי פה

הגובה וחוכמת המשחק של נדב הינוקא החלו לבוא לידי ביטוי כבר כשהיה תלמיד בית־הספר היסודי. גבוה, חולמני משהו, לא מוקף ביותר מדי חברים, מופנם. זה לא מנע ממנו להיות בעל־הבית. אחר־כך הגיעה תקופת הקט־סל. הישגים איזוריים ראשונים. נדב היה לקפטן הקבוצה, תחילת הדרך של אותה חבורה שעליה כבר דובר להלן. בהדרכתו הצמודה של מליניאק הם המשיכו להתפתח, והקבלות החלו לבוא כזו אחר זו. בתקופת ההיא הרימו יריבות רבות ידיים עוד לפני שריקת הפתיחה. אפילו אריות נערים, בני אגודות פאר כמכבי תל־אביב, חולון, או מכבי חיפה. הגם שמנהיגות היא לא שם משפחתו השני, היה נדב המנהיג הבלתי מוכתר.

היום יגיד נדב – אני רמת־שרוני כדם. זה משהו שלא ייצא ממני. אין לו הרבה חברים, ומה שיש, בא מהסביבה של הבית. חברה קבועה אחת, מיכל, לשנתיים. על בית הנפלד ברמת־השרון לא העיקה מועקה כלכלית מעולם. האב, זאב, טייס (מיל.) בחיל־האויר, עושה עסקים יפים בענייני מתכת. פרנסה טובה. אפרופו צבא, הרקע הקרבי של האב, בצירוף החברים שהלכו ליחידות שדה, דיגדגו מעט את המתגייס הטרי, עכשיו שנה חייל – על נייר – במעמד של ספורטאי מצטיין. אבל ההחלטה היתה ספורט.

נדב הצעיר גדל בחסותה של אחות גדולה ממנו בארבע שנים, ענת, לאחר שהאם נפטרה מסרטן כשהיה בן 6. פסיכולוגים יאמרו, אולי, שזה מקור אופיו המופנם. אולי. את האם הוא לא ממש זוכר, רק תמונות כורדות, הוא אומר. כשהיה הילד נדב בכתה ב', נפל לידיו כדור בפעם הראשונה. מאז הוא שם. ההתחלה היתה בחוג הכדורסל של המועצה־המקומית. את אריה מליניאק הכיר עם פתיחת המחזור הראשון של בית־הספר לכדורסל. שנתיים אחר־כך כבר היה קפטן בקבוצות בהן שיחק. הקשר שנוצר החזיק מעמד, הרבה גם בזכות היחסים שנוצרו בין מליניאק למשפחה. כששואלים את נדב איזה מאמן הוא זוכר ככזה שהשפיע עליו יותר מכל, הוא לא יאמר מליניאק כרפלקס מותנה. באופן מפתיע, הוא זוכר לטובה בחור צעיר בשם משה נפתלי, שעזב לא מכבר לארה"ב, ואשר ממנו זוכר נדב בעיקר את המשמעת הקפדנית עליה התעקש. אבל ההוא עזב ואיננו. מליניאק, היום, עדיין מעריץ גדול של בן טיפוחיו.

באליפות אירופה לקאדטים, נזכר קצורין, נדב היה משכמו ומעלה. פשוט גדול. מכל הנוער המצטיין של אירופה – והיו שם כמה סטארים שכבר מככבים, בליגות האירופיות היום – זכה נדב בתואר השחקן המצטיין

אבל את הדברים הגדולים באמת, מבחינת הכדורסל נטו, הוא הביא עמו ממש מחדר הלידה. את קריאת המשחק, היכולת, כמו בשחמט, לקרוא מהלך, שניים או שלושה קדימה – לא לומדים בבתי־הספר לכדורסל. עם זה נולדים, או לא

שימעו של הנער המוכשר שמשחק בליגות הנערים והנוער החל לעשות כנפיים בשמי הכדורסל הישראלי. נציגי קבוצות לאומיות בכירות החלו לפקוד את בית המשפחה, מצניעים באמתחתם הצעות מפתות. הצוות מליניאק את משפחת הנפלד עמד בלחצים בכבוד ראוי לציון. גם פרנסי המועצה המקומית, האבות המולידים את קבוצת הכדורסל המקומית, אגודת ספורט רמת־השרון, חכינו שבידם נכס, והעדיפו לשמור את קלפיהם קרוב לחזה. משחק פוקר, שבהלכות הימים עשוי להתגלות כהימור בטוח, וכוודאי משתלם. במקביל להופעה מאוד מוצלחת בנבחרת הקאדטים, גיל 16–17, תחת שרביטו של מולי קצורין, עשו נדב השחקן (עם אגודת הספורט, בליגה א'), וסטיב קפלן – מאמן־שחקן, את תחילת הדרך לכיוון ההכרה הלאומית. בשנתו האחרונה בקבוצה (עד לרגע זה) – עונת 85/86, הצליחו הצמד הנפלד־קפלן להעלות את רמת־השרון לליגה הארצית. באליפות אירופה לקאדטים, נזכר קצורין, נדב היה משכמו ומעלה. פשוט גדול. מכל הנוער המצטיין של אירופה – והיו שם כמה סטארים שכבר מככבים בליגות האירופיות היום – זכה נדב בתואר השחקן המצטיין. אנשים שם ממש השתוללו מהתלהבות.

בסוף העונה ההיא היה המירוץ אחר נדב – בשלהי תקופת גיל הנוער שלו – בשיאו. ההצעות זרמו כמים, הצד שממול התלבט. ללכת לקבוצה גדולה, ואולי להשרף על הספסל, או לשמור על אופציה בינונית, יחסית, ולצבור דקות משחק לאומיות, חממה עבור הנער המתבגר. הפור נפל לבסוף – יהיה מי שיגיד, איך לא – על גליל־עליון, והמאמן – אריה מליניאק. הזמן – טרום עונת 86/87. הנפלד נפצע, שובר רגל. את הסיבוב הראשון בגליל רואה נדב מכיוון הספסל, עובר באימונים על כושר, והחזרת הרגל לפעולה תקינה. לאט לאט מתחיל לראות פארקט. כשעלה, כמחליף, במשחק הבית מול מכבי תל־אביב, נתן הצגה שהעלתה את שמו, אולי לראשונה, על המפה הלאומית. 21 נקודות, ריבאונדים, אסיסטים וחטיפות כדור שהותירו את צביקה שרף וחניכיו פעורי פה. לא שגליל־עליון ניצחה, חלילה – אבל השם עלה לכותרות.

אחרי עונה לאומית אחת, יותר מדויק – כחצי עונה, אנשי המקצוע כבר לא חוששים להביע את רעתם על יכולתו המקצועית. צביקה שרף אומר, כישרון גדול, שבעצם עוד צריך להוכיח את עצמו בליגה הלאומית. יש לו מאחוריו מעט מדי דקות משחק לאומיות. הוא גם סומך ידיו על אלה שממקמים את נדב כשלישי בטריו, שמשלימים אותו מלמעלה, מבחינת הוותק, ברקוביץ' וג'מצ'י. שרף, קצורין, יהושע רוזין, איתם גם מליניאק, עומדים על השילוב הנדיר, אצל כדורסלן ישראלי, שנדב סוחב עמו: שליטה בכמה וכמה קטיגוריות של המשחק, שילוב שמקנה לו יתרון בסיסי ניכר על מתחריו, בהתמודדות על הבכורה הישראלית. השימוש שעשו בו מאמנים קצרי־רוח בתקופות הנוער שלו, ככפיבוט לכל דבר, לימד את נדב הצעיר הרבה על האווירה מתחת לשני הסלים. הנסיון לימד אותו היטב היכן לעמוד כשהכדור באויר, איך לדחוף ענקי יריב, התמחות ששמה אותו במקום מכובד ביותר ברשימות הריבאונדרים. היום, כשהמגמה אותה מציינים כל הפרשנים – מגמת ההתרחקות המתבקשת של נדב מכיוון הטבעת אל מעבר לקווי הטרפז, ויש המרחיקים לכת ואומרים אפילו אל מעבר לקו שלוש הנקודות – תופסת תאוצה, הוא בין הבודדים בגובהו ובתפקידים שעוד ייועדו לו, שירגיש נוח גם כשימצא עצמו גורר את שומרו האישי פנימה, או כשייקרא לעזור לגבוהי קבוצתו.

אבל את הדברים הגדולים באמת, מבחינת הכדורסל נטו, הוא הביא עמו ממש מחדר הלידה. את קריאת המשחק, היכולת, כמו בשחמט, לקרוא מהלך, שניים או שלושה קדימה – לא לומדים בבתי־הספר לכדורסל. עם זה נולדים, או לא. כך גם לא את המזג הנוח, השקט הנפשי, האחריות, היעדר האגואיזם. לא יקרה שנדב יהיה במצב קליעה נוח – ויראה מי מעמיתיו בעמדה נוחה מעט יותר – והכדור לא יעשה אליו את הדרך הקצרה והיעילה ביותר. המסירה הטובה, יגיד מי שראה, גורמת לו הנאה לא פחותה, לעיתים אפילו יותר, מצבירת נקודות לטור הסטטיסטיקה האישית. נדב הבוגר לא ישחק בתפקידים הקלאסיים של שחקן גבוה. הוא מתרחק והולך מהטבעת. בשלב הראשון יתמחה בעמדת הסמול פורוורד. פעם קראו לזה חצי פינה, היום משתקים המצטיינים בתפקיד הזה, כשחקנים בתקן אול־אראונד – ובתרגום חופשי – שחקן רב־גוני, המשחק עם הפנים בכיוון הסל. שחקן המסוגל להוביל משחק כשצריך, לקחת עמו את שומרו האישי אל מתחת לסל, או לחילופין לעבור אותו, ואף לקלוע בהצלחה מעל שומר או הגנה. יכולתו בראיית המשחק, בעיקר מהזווית הגבוהה יחסית ממנה הוא קורא את מהלכיו, עשויה להציבו במקום מכובד מאוד בסיכומי האסיסטים.

בדרך לסגירתה של כתבה מעין זו, הולך הכותב אחורנית, קורא בעיון את שנכתב עד כה, ומוצא עצמו מעט נבוך. הלא עיתונאי הוא ביסודו ארם ביקורתי, תוקף, מורגל באיתור נקודות חולשה, תורפה. ואילו כאן? סך כל המחמאות עלול להעלות סומק אפילו על לחיי הציניקן המקצועי. אז מה, אם הכל כל־כך טוב, אז מה עם הרע?

זבכן, רע של ממש אכן קשה למצוא. אבל לאורך הדרך אפשר ללקט פירורי הערות, ששחקן כדורסל בראשית דרכו בוודאי ימצא להם שימוש נאות. קודם כל, כמו שאומרים רווין, שרף, קצורין, אסור לשכוח לרגע כי הבחור בעצם עוד לא הוכיח את עצמו בזירה האמיתית. נסיון של ממש בליגה הלאומית, או במפעלים אירופיים, עדיין לא רשום בתיקו האישי, וכל הדברים הטובים שנאמרו עד לרגע זה מותנים בביצוע על הפארקט, במקום בו נשפך הדם. לא דין ליגת הקיץ – שואו מרהיב־עין כשלעצמו, בין עונה לעונה – כדין קרבות הליגה הלאומית, המשופעת בגורילות מכל הצבעים, בעיקר במשקל כבד. דבר אחר, מוסכם על הכל, הוא עניין ההסבה שנדב נמצא עדיין בראשיתה, מאיזור הטבעת לכיוון קווי האורך ואיזור הפאול. כדי להיות סמול־פורוורד בעל משקל של צמרת ליגה לאומית, עליו לשפר כמה וכמה תכונות שאצלו הן עדיין בוסריות. המדובר, בין השאר, בשיפור המהירות, השליטה בכדור, הכושר והגופני קו נסוי כוח, ובעיקר – יכולת הקליעה ממרחקים העולים על השלושה־ארבעה מטרים, בהם התמחה כששיחק בין ונגד נערים. הנני מוכן ומזומן – יוכל נדב הנפלד לומר, כשיהיה באופציה ריאלית לשמש כשחקן חמישיה בכל קבוצה בליגה הלאומית, בחמישיית הנבחרת, וכשיציג יכולת סוחפת בכל תפקיד עליו יחליט מאמנו. אם כמחליף לגבוה המצוי בבעיית עבירות, מתחת לסל, אם כחצי־פינה, שצובר נקודות, מוסר אסיסטים וקולט ריבאונדים, אם בניהול המשחק כגארד שני. אם לא הייתי עוזב את הגליל, אומר היום מליניאק, הייתי יכול אולי להמשיך בתכנית המקורית שהיתה לי: להפוך את הבחור לפליימייקר של ממש. פוינט־גארד. יש לו את כל הנתונים להצליח בכך, ואם זה לא יקרה, זו תהיה החמצה. פשוט החמצה.

אומרים שעם או בלי קולג' אמריקני, בגיל מסוים יהיה הכדורסלן הבשל נדב מתאים לטוף הכדורסל הישראלי, אולי האירופי. לא נורא יהיה, אומרים, אם זה יקרה לו כשיהיה בן 23, 24, או בסביבה. דורון ג'מצ'י הצליח להיות מה שהוא, גם בגלל שהשתפשף במכבי רמת־גן

ומה בעצם הדרך האופטימלית המצפה לשחקן שכזה, בכדורסל הישראלי? על־פי מליניאק – השמיים הם הגבול. אחרי הצבא, הוא אומר, ייתכן שהטוב ביותר עבורו יהיו שנתיים בקולג' אמריקני, אבל מהבכירים שבהם. גם שם, התנאי הוא מאמן שידע מה באמת הטוב ביותר עבורו. ואחר־כך? השמיים, אליבא דמליניאק, הם אפילו ה... (אפשר לקחת אויר) אפילו הנ.ב.א. כמובן, לא בכל קונסטלציה, לא אוטומטית, אבל זו, אומר מליניאק, אולי האפשרות הראשונה מסוגה, של כדורסלן ישראלי להגיע לצמרת הכדורסל העולמית. הבסיס קיים.

אחרים, מעט יותר צנועים, אומרים שעם או בלי קולג' אמריקני, בגיל מסויים יהיה הכדורסלן הבשל נדב, מתאים לטוף הכדורסל הישראלי, אולי האירופי. לא נורא יהיה, אומרים, אם זה יקרה לו כשיהיה בן 23, 24, או בסביבה. דורון ג'מצ'י הצליח להיות מה שהוא, גם בגלל שהשתפשף במכבי רמת־גן.

השנה הקרובה תהיה שנת מפתח עבורו, אומרים כולם. כשחקן הוא אולי מגובש דיו, עם שיפורים הכרחיים נדרשים, אבל כוורת הדבורים ההומה שתתחיל להקיף אותו ואת סביבתו בקרוב, בקרוב מאוד, עלולה גם לעקוץ פה ושם. הרבה כסף יסתובב סביב הכדורסלן נדב הנפלד, הרבה כבוד, הרבה לחץ. כסף, אומר אריה מליניאק, כסף זה דבר שאף פעם אתה לא יכול לדעת מה הוא עושה לאנשים, ויהיו הטובים ביותר. אם ישאר בנאדם – כמו הבנאדם שהיה עד כאן – יהיה גם ספורטאי גדול. אם לא, למה לחשוב על זה בכלל. כולם הרי אומרים שלו זה לא יקרה. ■

אסור לשכוח לרגע כי הבחור בעצם עוד לא הוכיח את עצמו בזירה האמיתית. נסיון של ממש בליגה הלאומית, או במפעלים אירופיים, עדיין לא רשום בתיקו האישי, וכל הדברים הטובים שנאמרו עד לרגע זה מותנים בביצוע על הפארקט, במקום בו נשפך הדם

עוגה אנגלית בטעם ליברפולי

אבי מלר

השאלה הגדולה של עונת הכדורגל 88/87, הנפתחת השבת באנגליה, היא, לטעמי, לא מי תזכה באליפות, אלא איך. האם תעשה זאת ליברפול תוך חריקות ומאמץ, או בהי־ליכהז האפשרות השניה – שהכתר יד־הר לאנפילד בפעם ה־17 על־גבי מט־אור – נראית לי כסבירה יותר. השערה קצת מפתיעה, וראי, למי שגרס, עם בוא הקיץ, שהמעבר של איאן ראש ליובנטוס הוא אובדן שליברפול לא תוכל להתגבר עליו, אבל הצורה שבה התמודדו באנפילד עם העזיבה, היא כמו של ברון שנאלץ לוותר על ארמון אחר, ומנחם את עצמו בשלוש וילות פאר – ומכאן האופטימיות.

ג'ון אולדרידג' הגיע לליברפול מאוקספורד, כתחליף אינסטנט לראש, עוד בשלהי העונה החולפת. בקיץ ירדו הליברפולים ללונדון, והשלימו את רכישתו של ג'ון בארנס המחונן מווט־פורד. מסתבר שהמועדון שלא היתה לו אשתקד שום נציגות בנבחרת אנג־ליה, שאף לכפר על החסר הזה בכפו־לות. בעקבות 'בארנסי' נרכש פיטר בירדסלי מניוקאסל – ב־1.9 מיליון ליש"ט, העיסקה היקרה ביותר בכדור־גל האנגלי – והשלישיה הזו, עפ"י מגוון תכונותיה וכשרונותיה, צריכה פשוט לעלות על הרשא האנגלי ממ־חרתיים, ולא להשאיר מקום בין גבעו־לי התארים לאיש זולתה, מה גם שמס־ביבה עדיין חגים שמות כמו קרייג ג'ונסטון, מרק לורנסון, רוני וילאן, אלן האנסן, פול וולש, יאן מולבי ועוד כמה שלאו דווקא מתקשים ברזי הכ־דור והמירוץ לכתר.

ליברפול מסביב לשעון

כאשר זכתה ליברפול באליפות 1983, בפער עצום מיריבותיה, והניפה גם את גביע הליגה וגביע אירופה לאי־לופות, כתב עיתונאי ספורט בריטי, כי בכושרה ההוא היא עומדת כנראה לזכות גם בווימבלדון, אסקוט ותחרות השיט כתמזה. השנה, אם יעבור הפוטנ־ציאל הליברפולי המרהים הנ"ל מן הנייר אל האיצטד – אני מתאר לעצמי שליברפול תוכל לוותר בראש שקט על תחילת העונה הבאה באנגליה, להי־ביא כמה מרליות זהב בכדוריד, כדור־מים, הוקי־קרח וכיו"ב מאולימפיאדת סיאול, ולהספיק לחזור לליגה ולדהור אל הכתר הי18.

הליגה האנגלית יוצאת השבת לדרך העונה החדשה, עם 21 קבוצות בדרך לצימצום הליגה הראשונה ל־20 בשנה הבאה ■ עזיבתו של איאן ראש ליובנטוס, ממנה חששו אוהדי ליברפול, עשויה להביא להם עדנה בדמות אליפות מחודשת, בעקבות מסע רכש מהמוצלחים בשנים האחרונות ■ האחרות המקוות לתת את הטון: האלופה אברטון, מנצ'סטר־יונייטד, טוטנהאם וארסנל ■ סוסים שחורים: אולי דרבי קאונטי

ובכן, ליברפול ועוד 20? (העונה יש רק 21 קבוצות בליגה הראשונה, שלב ראשון בדרך לצמצום הליגה ל־20, עובדה שתעניק מדי שבת חופש למועדון אחר). יש כנראה 20 קבוצות הסבורות או מקוות אחרת.

קחו למשל את אברטון. האלופה האנגלית דווקא עשויה להסכים להני־חה הבסיסית הטמונה כתיזה לעיל – שהאליפות תישאר העונה בליברפול, כלומר בעיר, אך עדיין בגודיסון־פארק ולא באנפילד. אני מסופק אם המיל־יונרים מסוגלים להמשיך ולהמריא אל הכתר על כנפי התנופה המסחררת של אשתקד. לא רק משום שהצוות האבר־טוני שחוק קמעא, ולא התחדש בשום צורה רצינית בקיץ, אלא בעיקר מפני שאוריכל כל ההצלחות הפנומנאליות של המועדון, המנג'ר הווארד קנדל, הלך למקום בו המצלצלים עושים יו־תר רעש בכיסיו – אתלטיקו בילבאו. כמו בריאטה מוצלחת – משימת הש־מירה על המוגמר קשה שבעתיים מן ההישג – וקולין הארווי, העוזר והיורש של קנדל, עלול לגלות אמת זו על בשרו.

עדנה ליונייטד?

מנצ'סטר ולונדון הן שתי ערים החולמות בלילות על שימת קץ לעידן ההגמוניה של ליברפול בכיפת ליגת הכדורגל הטובה בעולם. מנצ'סטר נות־רה אמנם השנה עם נציגה אחת בלבד, אולם זו לא יכולה בשום פנים ואופן להתחיל עונה מבלי לחשוב במושגים של קריאת תיגר על הכתר. זוהי גם התחלת המבחן האמיתי של אלכס פר־גוסון, המנהל הסקוטי של מנצ'סטר־יונייטר, שהובא באמצע העונה החול־פת כדי לעצור את הסחף, אך עם שריי־קת הפתיחה הנוכחית יצטרך להוכיח את כוחו לא כתיקונצ'יק מוצלח, אלא כמי שבנה מכונית המסוגלת לשמור על קצב בראש הטור. החלקים הנוצצים שהביא פרגוסון לאולד־טראפורד, כדי לעמוד במשימה זו, הם המגן ויו אנדר־סון מארסנל ואנגליה, והחלוץ הסקוטי המצויין בריאן מקלייר מסלטיק (במ־חיר מציאה של 850 אלף ליש"ט, שנק־בע בבוררות, לאחר שגלאזגו דרשה 2 מיליון). האם תמצא השנה יונייטד את הנוסחה שתהפוך את הנוצץ על הנייר לזוהר בדשא?

בצפון לונדון מתלבטים למעשה באותה קושיה. 17 עונות כבר ממתי־נים בבירה לאליפות הבאה, אחרי זו של ארסנל ב־1971. ק.פ.ר, ווסטהאם, ארסנל וטוטנהאם התקרבו כמה פעמים מאז כמטחווי־כדור מן התואר, אך תמיד מערו לפני קו המטרה. שתי האחרונות הן השנה התקווה שלונדון תחצה סוף־סוף את הרוביקון הזה.

ארסנל התבשלה אשתקד במיץ של קבוצה מתגבשת, והאדרת החדשה שלה כוללת את חוד המחץ מלסטר, אלן סמית, העשוי להתגלות כחוליה החסרה, בעזרת הכשרון הפורח של צ'ארלי ניקולאס, שהחליט להשאר כה־ייכורי. טוטנהאם הפסידה אמנם את גלן הודל לטובת מונאקו, אך רכשה את ג'וני מטחוד (קישור) וכריס פייר־קלאף (בלם) מנוטינגהאם פורסט – ושוב יש למנהל דייויד פליט חבורה של אינדיבידואלים מבריקים (האם יו־כל קלייב אלן לשחזר את פוריות הה־בקעה המופלאה מאשתקד?) שהבעיה שלהם היא כיצד להתחבר לגוף שלם שיכיל את מצבור האיכויות של פרטיו. אחרי ההפסד בגמר הגביע לא נותרו עוד לפליט ימי חסד בווייט־הארט־ליין, והעונה יצפו ממנו להעביר סחורה ממשית – תארים.

מסתוריות, אך לא מפחידות

הכיוון הכללי ממנו עשויות לבצי־בץ הפתעות העונה הקרובה, הוא המידלנדס של אנגליה, שם סמוכות זו לזו קובנטרי, נוטינגהאם פורסט ודרבי קאונטי. קובנטרי רכשה את דייויד ספידי מצ'לסי, היא זוכה לניהול מעו־לה, ותנסה לבנות על הזכיה המקסימה בגביע האנגלי. פורסט, עדיין עם ברי־אן קלאף האוחז ברסן, מאיימת כבר שנים לזנק מעלה. דרבי שבה לליגה הראשונה לאחר גלות ארוכה, ועם רכש כפיטר שילטון בשער ווזג חלו־צים מצויין וצעיר – פיל גי ובובי דיי־ויסון – מסוגלים הראמים להלהיב ולרמוס מספר יריבים מופתעים.

ניוקאסל (ללא בירדסלי היא כמו משיח בלי חמור), צ'רלטון, אוקספורד, פורטסמות, שפילד ווגסריי, סאותהמפ־טון, וימבלדון (שמנהלה המצליח דייב באסט עבר לווטפורד) וק.פ.ר (למרות פיונטי...) עשויות לנשום לרווחה, אם הן תאבקנה על מקום טוב באמצע ולא בירכתיים. ווטפורד (עם מלך השערים של ליגה ג' – טרבור סניור), צ'לסי, ווסטהאם, נוריץ' ולוטון הן מרוב הבחי־נות תעלומות – אבל לא מספיק מס־תוריות בכדי להפחיד את ליברפול. ■

זירה חופשית

הדרך לפיסגה העולמית

עמי ליבנה*

כדי להגיע לפיסגה העולמית בכדורסל, יש ללמוד מהקבוצות הטובות ביותר – והללו הן מצמרת הנ.ב.א. ואלופות אירופה. לאחר תקופת הכנה ממושכת, יש אפילו להעז ולשחק נגדן, במטרה ללמוד מהן תוך כדי משחקים, בתחום היכולת האישית והקבוצתית ולא כדי לעשות מזה כותרות עולמיות.

במה הדברים אמורים: בכושר האישי, בתלכיד הקבוצתי, בהובלת הכדור, בפיצוח הגנות משתנות, בהגנות שונות, במשחק של גובה ובניצול שחקנים נמוכי קומה, מול שחקנים זריזים וחזקים.

באליפות העולם האחרונה ראינו את טיירון באגס האמריקני, רק 1.58 מטר, ובכל זאת "עושה צחוק" מלהקת סאבונים. גם גאליס איננו אלא 1.83 ואייזאה תומאס מדטרוויט, 1.85, ושניהם מחפים על היעדר גובה בנתונים אחרים, חשובים לא פחות.

הקליעה לסל, תחת לחץ פיסי וזמני, היא גורם מרכזי בהכרעת משחקים קשים, כשהיריב שומר צמוד ונוקשה. ראינו את גאליס משתחרר וקולע סלים מול ענקים של 2.21 מ ויותר – והם לא יכלו לחסום אותו ללא עבירה. גאליס מחזיק בכדור מוגן על גופו, במיוחד מול שניים־שלושה יריבים. כדי להוציא הכדור מידיו, חייבים לפגוע בו פיסית. כך הוא סוחט עבירות ומבצע קליעות עונשין ללא דופי – בשלוות נפש וביד מאומנת.

שלוות הנפש היא לכן הגורם הפסיכולוגי החשוב ביותר. ואח"כ באות האימרות: "לנצח בכל מצב" (גם כשהיריב מוביל בהפרש רב), "אסור להישבר", "לא להרים ידיים", "להילחם עד שריקת הסיום". ראינו משחקים שהוכרעו בשנייה האחרונה ממש.

ראיית משחק: זו ההבחנה היכן יעמדו שחקני היריב בשניה הבאה ואח"כ לאן יניעו את הכדור. אז אפשר לפגוש את השחקן עם הכדור, בשנייה הנאותה, כדי לחוסמו או להוציא הכדור מידיו. ראיית משחק מוכיחה על אינטליגנציה גבוהה, מתת אלהים. שיתוף פעולה ומסירת הכדור לשחקן שנמצא במקום הטוב ביותר – היא אנטי אגואיזם, במובן החיובי של המושג. יש לכך גם היבטים כלכליים וחברתיים גם מחוץ למגרש.

ראינו שחקנים מהדרג הראשון מוותרים על זריקה בטוחה לטובת חבריהם, שנמצאים בעמדה הנראית להם נוחה ורבת סיכויים יותר. תכונה זו היא מהמרכזיות בקבוצות הצמרת בארה"ב ואירופה.

יש להיזהר מאוד מפריצה בכוח של שחקנים מגושמים, כי במקרים אלו, השופטים נוטים להאשים את השחקן התוקף. יש להעדיף את הפריצה בתימרון, מאשר בכוח. אפשר לומר שמשחק מרפקי, בכוח, מתחת לסל, חייב להסתיים – זה הופך את הכדורסל לשדה קטל, ולפעמים גם מסתיים בצורה קשה. אבל עניין זה תלוי בשיפוט. אם השופטים יקפידו למנוע מהכתפיים והמרפקים לפעול מתחת לסלים, יחזור הכדורסל לצורתו האלגנטית, היפה והנעימה לצופים ולשחקנים. נבחרת ישראל לא צריכה ללכת בדרך זו, שחלק ממליץ עליה, כדי להסתגל לרמה הכללית שבעולם. לדעתי, סגנון הכוח ייעלם מהנוף.

אימון הקבוצה חייב להיות מכוון להשגת כושר אתלטי ברמה העליונה ועל כל מרכיביו: מהירות, זריזות, גמישות, פניות, קפיציות, סיבובים, רגליים, ידיים וגוף. יש לעבור לקליעות לסל בשלוש דרגות: עם הגנה סטאטית (בלי הגנה, אין לזרוק לסל – כי דבר כזה לא קיים בשום משחק והאימון חייב להיות דומה ביותר למשחק, ובמיוחד למשחק קשה); יש לתרגל הגנה פעילה והגנה נוקשה וצמודה, עם זריקות לסל במהירות רבה ובצורות מגוונות.

אם נחלק את 40 דקות המשחק שווה בין שתי הקבוצות – 20 לכ"א – ואם לא נחכה 30 שניות, אלא נזרוק לאחר 15 בלבד, יהיו לנו 4 זריקות בדקה ובסך הכל 80 זריקות לקבוצה, שהן בממוצע 160 נקודות. זאת המיכסה שיש לשאוף אליה (לעומת סלי 3 נקודות, יש גם עונשין – כך שהממוצע נשאר 2 נקודות). כל קבוצה חייבת לדעת שזה הפוטנציאל שיש לה: 160 נקודות במשחק וחייבת לשאוף ולהתקרב אליו. לפרקים תוכל קבוצה לקלוע בהצלחה גם תוך 10 שניות ולפרקים תזדקק לכל 30 השניות שמותרות, לפי חוקת המשחק, אך 15 שניות הן ממוצע סביר, וניתן לביצוע לאחר אימון רב, שיש לתרגלו יום יום. חובה לזכור כי לפעמים הכמות הזאת של קליעות, קובעת את גורל המשחק ולא שום דבר אחר.

הוצאת כדור אחורנית: אם שחקן מתרומם לקליעה ומוצא עצמו סגור מכל הכיוונים, הוא חייב להחזיר את הכדור אחורנית, תוך כדי ההתרוממות ולא להעבירו ליריב. בצורה זאת, אפשר להערים ולהטעות שחקנים גבוהים וחסונים מתחת לסל ולבצע הסתערות לסל, בגלים: ראשון פורץ ומושך אליו את ההגנות ומאחוריו מתקדם חברו, שמקבל את הכדור וקולע בחופשיות, מאחורי גבו של הראשון. ראינו דברים כאלו והם מצליחים מאד.

הנעת כדור מסחררת ליד הסל, מטעה מאוד את השמירה ומאפשרת לשחקן פנוי לקלוע בחופשיות. לפעמים אפילו אין רואים את הכדור, עקב מהירותו...

הוצאת כדור מהיריב תוך כדי כידרור: מתכופפים עם הכדור ומוציאים אותו מהיד לאחר חבטה ברצפה. לאחר תירגול, והוא פשוט ביותר – היריב מפסיק לכדרר כליל, כדי שלא לאבד כדורים. הטעיות רגליים, גוף וידיים, מאד מקובלות כיום בקבוצות הטובות ביותר. יש ללמוד ולתרגל אותן תחת לחץ, ולא כמו בלרינות על הבמה.

כל אימון, בכל נושא, חייב להתחיל מאלמנטים פשוטים וקלים – אולם עליו להסתיים בלחץ הפיסי והזמני הקשה ביותר, כפי שצפוי במשחק – אחרת אין לו ערך. דומה הדבר לתירגול צבאי, שאינו הולם את זירת הקרב.

והחשוב מכל: הצנע לכת. לא להתגאות, לא להתרברב – לפני משחקים ולאחריהם.

מי שיילך בדרך זו יגיע לפיסגה העולמית – גם אם הדבר יחייב קצת זמן. ■

★ המחבר איש עין־חרוד מאוחד, היה כדורסלן ומאמן.

חולון על־פי קצורין*

ברדלי–באניסטר.

ברדלי הובא על ידי, לאחר שנאמר לי מפורשות על־ידי ההנהלה, כי בורמור יופיע כישראלי. לאחר שהתברר שבורמור נשאר במעמד זר, נותרנו עם הרכב לא מאוזן. הגענו לתום המועד בו ניתן להחליף זרים, והיה ברור שזה יהיה ברדלי. סיפרו לי על באניסטר, שלדברי ההנהלה היה סנטר חזק ואגרסיבי, והסכמתי. מהר מאוד התגלה באניסטר כפורוורד שאינו שומר בהגנה כלל, וממעט לקחת ריבאונד. בנוסף, הוא לא היה מוכן לקבל מרות. פניתי להנהלה, אך דבר לא עזר. הוא היה שובר סלים בכוונה, זורק מטווח של 3 נקודות, מתאמן מעליים לא שרוכות – הכל בניגוד לנדרש ממנו, כאשר ההנהלה לא מגיבה על הפרות המשמעת מצידו.

ההנהלה נתנה לי אפשרות לשלוח אותו הביתה, אולם החלטתי להשאירו לאחר שנודע לי כי היה מקבל את כספו בכל מקרה. באחרונה הייתי בניו־יורק, וראיתי את באניסטר בליגת הקיץ, משחק עם שוגר ריי ריצ'רדסון, שאי אפשר לאמר עליו שאינו יודע למסור, כמו הגארדים שלנו. הוא שיחק שם בדיוק כמו בארץ, לכן כל הדיבורים על קצרים עם המאמן אינם במקומם.

עופר אשד.

אשד ביקש ממני לקיים אתו התייעצות לפני כל משחק, בהפסקה ולאחר המשחק. הודעתי לו שכל עוד אני מאמן, אינני מעונין לשמוע אותו בזמן המשחקים. לאחר כחודש פרסם אשד ב"שבועספורט" כתבה על הבינוניות של המאמנים הצעירים.

קשה לי לקבל ביקורת מאדם שלא נכח ב־95 אחוז מהאימונים. למרות העדר תרגילי ההתקפה, כדברי אשד, סיימנו את הליגה במקום השני. היינו בכושר שיא, ודווקא אני הייתי "קול קורא במדבר" כנגד השאננות והביטחון שנעבור בקלות את הפועל חיפה. לא הצלחנו לקיים אימון אחד עם 10 איש, כיוון שההנהלה, בדיוק אז, מצאה לנכון לפתור לבאניסטר את בעיות העור בפניו, וזאת – בלי לתאם אתי מראש. גם יעקובי נפצע ונעדר.

מי שעוסק באימון, יודע שלאחר הפסד מסוג זה שנחלנו בבית נגד הפועל חיפה, הצד הטאקטי הוא משני, ויש להתרכז בצד הפסיכולוגי־מנטלי – להתאושש ולאושש את השחקנים. דווקא בשבוע הזה נעלם המומחה אשד מהאולם. הטענות על חוסר תרגול נגד איזורית מגוחכות. כל שחקן שהתאמן אז יכול להעיד שתירגלנו נגד איזורית. שני אנשים, מתחילת העונה ועד סופה, לא ידעו כלל על תרגילי ההתקפה של הקבוצה, והם עופר אשד וקני באניסטר, שגם בתקופה הזו השתדל להמשיך ולשבור סלים בלי תגובת ההנהלה.

מי שמכיר אותי, יודע שהטענות לפיהן אני מחפש כותרות, לקוחות מעולם הדמיון. עופר אשד היה שחקן גדול, אולם מאז השתנה הכדורסל והפך יותר מקצועני. אשד לא למד ולא השתלם, ותבל שביקורתו היינה על רקע אישי. לא מקובל עלי לשמוע ביקורת מאדם ששמעתי אותו במו אוזני מתרברב באזני דננברג (מוטי, חבר הנהלה) באחת הנסיעות, כיצד סייע להדיח מאמן בבית"ר ת"א, גרשון דקל, בשעה ששיחק שם.

לנוכח כשלון העונה הקודמת, החליט כנראה אשד לקבוע את הרכב הקבוצה ומאמנה, והוא כבר קבע שאלימלך יהיה בחמישיה.

צר לי שהעניינים התגלגלו בצורה כזו, כיוון שיחסי עם הנהלת חולון (לפרדון, דננברג, מאור) הנם טובים, וחבל שעופר אשד פרץ סכר, והשטפון בעקבותיו הוא על אחריותו בלבד.

משה גוולי

* מאמן הפועל חולון בשנתיים האחרונות, מולי קצורין, מגיב על דברים שנאמרו בעניינו בכתבה על הפועל חולון ב"שבועספורט" מהשבוע שעבר.

שטפן המאושר

בועז ביסמוט

רק בן 21 וכבר מדורג 4 בעולם – זהו השוודי שטפן אדברג, שהמומחים מצביעים עליו כעל אחד מגדולי הטניס בעוד כמה שנים ■ כדאי לשים לב אליו ■ בלי היסטריה תקשורתית, הוא נסק לצמרת ■ רואה עצמו כפרפקציוניסט, מרבה לדבר על בעיית הבדידות של הכוכבים

אף כי לא זכה בכתר ווימבלדון 87', ראוי השוודי הצעיר שטפן אדברג, 21, מדורג 4 בעולם, לתשומת לב ולא רק עקב דירוגו הגבוה. יש אומרים כי בעתיד הלא רחוק יטול את הכתר שהוא מייחל לו. הופעתו בטורניר היוקרתי השנה, אותתה על כך.

כשעלה למשחקו הראשון, התייצב מולו שטפן אריקסון, אף הוא משוודיה, אבל מדורג רק 118 בעולם. עמדו לזכותו הניסיון וכן אהבתו למגרשי דשא ובתוך 58 דקות ושלוש מערכות, הוא "סגר עניין" בצורה חלקה. לא השאיר ליריבו אפילו ברל־סיכוי, שלא לדבר על ברל־משחקון: 6–0, 6–0, 6–0. סופר חלק. מי שעוקב אחר אדברג לא הופתע, במיוחד לא מהקלות שבה עשה זאת. פשוט שחקן גדול.

מאזן מרשים

"אני אדם מאושר", הוא מגדיר עצמו. הצהרה לא מפתיעה בהתחשב בהשגיו. כבר הספיק לזכות פעמיים בטורנירי ה"גראנד סלאם": שתי זכיות באליפויות אוסטרליה ב־1985 ו־1987. גם רשם זכייה כפולה נוספת, עם נבחרת שוודיה, בגביע דייויס ועוד זכיות רבות בטורנירים אחרים ברחבי העולם, שהיקנו לו מספר לא מבוטל של נקודות בדירוג הא.טי.פי. אלו מיקמו אותו בראש הרשימה מתחילת 87', ודירגו אותו רביעי בעולם אחרי איוון לנדל, בוריס בקר וכן ארצו מאטס וילאנדר. "איך אחרי כל אותם הישגים לא אהיה אדם מאושר", אמר לא מכבר בראיון טליוויזיוני. אפשר להבין אותו.

"אני משוגע על החיים שלי, מה שמאוד מוצא חן בעיני. זה גם די ברור, מהסיבה הפשוטה שהמקצוע שלי זה גם ההנאה הגדולה ביותר שלי – הטניס. גם החיים שלי, מחוץ למגרש הם בדיוק כפי שאני רוצה", הכריז.

אדברג הוא שחקן גדול, אך למרות הישגיו איננו כוכב, וכך הוא גם רוצה שיהיה בהמשך. אין עליו את אותה היסטריה תקשורתית, כפי שיש אחרי בקר, לנדל, מקנרו ואפילו בן־ארצו וילאנדר. הוא זוכה בטורנירים, וההישגים "עוברים" בשקט באמצעי התקשורת והקהל – דבר נדיר כשמדובר בספורטאים מצליחים.

היעד: מס. 2

מטרתו, כפי שהצהיר עליה פעם: "מטרה ראשונה – להיות מדורג 2 בעולם, אבל בלי שכל כך ירגישו בכך. שזה יקרה לי בשקט". זהו אדברג: טיפוס של אנטי־כוכב, למרות שיש לו הכל כדי להיות "סופרסטאר" אמיתי. צניעות היא אצלו מילה קדושה. לעולם לא יתווכח עם השופטים, ואם כן – רצוי לצלם את האירוע הנדיר הזה ולתעדו...הוא דומה איפוא לסטריאוטיפ שנקשר בתיאוריהם של הטניסאים השוודים: קר/שקט. ביורן בורג היה הדוגמא והמופת. כל היתר באים אחריו.

מה צריך אדם כדי להיות כוכב – זאת יודע אדברג היטב: "צריך קודם כל לעבוד קשה ובאותו זמן גם לזכות בהרבה ניצחונות. אבל צריך גם דבר נוסף, לא פחות חשוב: משהו בפנים, שאוהב את הזוהר. משהו שנולדים איתו. אותו משהו, עושה אותך בהמשך לכוכב, כוכב אמיתי. רבים נולדים עם אותו משהו ואף מצליחים בהמשך להגשים את החלום – אך לאחרים, כל הנושא הזה כלל לא מדבר".

מי שמכיר את אדברג יודע, כי בעת שאלוהים חילק לבני אדם אותו "משהו" – שטפן אדברג לא היה שם. פשוט נולד בלי זה. אבל זה בכלל לא מפריע לו. שהרי כבר אמר שהוא אדם שמח.

ארדברג מעיד על עצמו שהוא שאפתן והדבר העיקרי אצלו זה הניצחון. "בסך־הכל אני חי מעסק, שמאופיין בתחרותיות הגדולה שיש בו. אני רוצה לזכות בכמה שיותר טורנירים ובחשובים שבהם. אני לא מעוניין לחיות בלחץ, לכן אני חי מטורניר לטורניר, מבלי לחשוב על הבא בתור, כל אחד בזמנו, אף־על־פי שהמטרה אצלי היא לזכות בכולם. לפחות לנסות".

הטניסאי השוודי המצליח הזה הוא פרפקציוניסט – אין בכך כל ספק. "כשאני עושה דבר מה, אני עושה את המקסימום. כל מאת האחוזים שיש באפשרותי לתת, אני נותן. לא עושה חצאי־דברים".

עצמאות היא מרכיב אופייני נוסף של אדברג, כמה שפחות להיות תלוי באנשים אחרים. האדם היחיד שאדברג תלוי בו הוא, אולי, מאמנו טוני פיקארד, ואולי גם סוכניו – אבל זה הכל. טניסאי צריך לדעת להסתדר לבד, לא רק על המגרש. מי שאיננו עצמאי, לא יוכל להצליח. יהיה לו קשה מאוד. טניסאי חייב לדעת לשהות עם עצמו בטיסות, בין טורניר אחד לאחר ובמשחקים עצמם. הרבה שעות של בדידות יש בספורט הזוהר הזה.

"אני מאורגן היטב כדי להצליח בחיים מסוג זה. יש לי תוכנית אימונים שנתית, שמאמני מכין לי ואני ממלא בכוחות עצמי את כל ההוראות". מי שעוקב אחר משחקי הטניס פוגש הרבה את אדברג, כך שהרבה זמן לאימונים כבר לא נשאר לו. "אני טניסאי המשחק את מספר המשחקים הרב ביותר מבין 5 הראשונים בעולם. אפשר לבדוק זאת בסקירות טורנירי הא.טי.פי. וגביע דייויס", גילה אדברג. הוא מאוד מרוצה מאותה עובדה, כיוון שהדבר מאפשר לו להיות תמיד בכושר טוב. הבעייה היחידה במקרה כזה: שובע מהמשחק, אבל מי שמכיר את אדברג יודע, שאצלו לא קיימת בכלל אפשרות מסוג זה. "מה שכן, אני חייב להיות כל הזמן מרוכז, בגלל צפיפות המשחקים", הוא אומר.

מי שמכיר את עולם הטניס יודע, שהמדובר בענף ספורט מכניס. מכניס בצרורות. הצלחה בטניס בקנה מידה עולמי מפציצה את הכיס. "ג'ק פוט" אמיתי. גם אצל אדברג ההצלחה בטורנירים מתורגמת באופן טבעי לכסף – ולכסף גדול. באותה מידה שהוא מחושב על המגרש, הוא גם מחושב בנושאים הפיננסיים. עוקב אישית אחר השקעותיו. חברת "אדבנטאג' אינטרנשיונאל" מטפלת בכסף שהוא מרויח. אדברג אוהב בדרך־כלל לשמוע מה עומדים לעשות בכספו, לפני שזה מתורגם לנכסים. יש לו גם העדפות משלו. בוחר בהשקעה בטווח לטווח רחוק מאשר ספקולציה, שעשויה להביא כסף מהיר, אך בו בזמן גם עלולה להיות "פלופ" אחד גדול. לכסף יכולה גם להיות השפעה שלילית על השחקן. תארו לעצמכם טניסאי המסכן את כספו בהשקעות לא בטוחות ומפסיד – הדבר יכול להתבטא אחר כך גם בהפסדים במגרש. המסקנה של אדברג: מוטב השקעות שקטות ובטוחות.

הזכרנו את העצמאות של אדברג, אבל שלא נטעה: עצמאות איננה בדידות. לאדברג ליווי צמוד בכל טורניר וטורניר. זו מלווה קבועה ושמה אנט. היא מכירה היטב את חיי הנדודים והמסעות של הטניסאים, עוד מהתקופה שלה עם מאטס וילאנדר...

"אנט מסייעת לי המון. מאוד חשוב שיהיה לי אדם קרוב שאוכל לדבר איתו במהלך הטורנירים הקשים. היא לא מפריעה לי, כי היא איננה מעייפת"...

בלי מסיבות

ארדברג מנהל חיים של ספורטאי אמיתי. "אני השוודי היחיד בעולם, אמר, שאיננו שותה אלכוהול. הסיבה לכך איננה משום שזה מזיק לבריאות, אלא פשוט משום שאינני אוהב לשתות את זה". מרהיב ממש: זה שוודי זה?!

גם לא אוהב מסיבות וחיי חברה. מסיבות, למשל, זה לא הסטייל שלו. יילך אליהן רק אם חייב. מה שכן הוא אוהב אלו הן מכוניות מהירות.

לאדברג אין יותר חלומות – יש מטרות: "הפסקתי לחלום, שהרי אני כבר בן 21...", אמר. ובאמת איזה חלום עדיין לא התגשם? אחרי הכל בגיל כה צעיר הוא כבר מסודר לכל החיים והיד עוד יכולה להפיק אין ספור דולרים בזכיות בטורנירים. פשוט בחור צעיר ומוכשר.

אדברג, אמרנו, לא אוהב את התקשורת. מעדיף את השקט, להתקדם בלי כותרות. במיוחד לא מפוצצות. זה לא הסגנון שלו. המזל הוא שהוא חי בשוודיה. אך במדינה זו טניסאי הצמרת אינם נדירים. ישנם גם וילנדר, יוהכים ניסטרום, אנדריאס יאריד, קנט קארלסון, סאנדסטרום, מייקל פרנפורס...שוודיה התרגלה לטוב, אחרי ש"יצרה" את אחד מגדולי הספורט הלבן בכל הזמנים – ביורן בורג. איש בשוודיה כבר לא יוצא מגידרו כאשר אדברג מנצח והוא אוהב את זה.

כעת הוא חי בלונדון – עיר יעילה, הוא אומר, בגלל שלושה דברים: נמל התעופה מתאים לצרכיו, מרכזי הקניות אהובים עליו וגם – אולי זה העיקר – המיסוי נוח יותר מאשר בשוודיה. חבריו טניסאי הצמרת השוודים, מעדיפים להתגורר במונאקו, מיקלט המס הטוב ביותר באירופה, אבל אדברג מעדיף לשלם עוד קצת "טאקס" ולחיות במקום מעניין יותר. ■

המאמן מכין לו תוכנית עבודה לכל השנה והוא משתדל בכוחות עצמו ליישמה.

לא ייאמן: שוודי ולא אוהב אלכוהול. גם זה שייך לשטפן אדברג, שכבר זכה בשני תארי אוסטרליה ובתצלום הקטן: נושק לגביע האליפות האחרון שבו זכה

קשר משפחתי

משה סיני מצטרף לאחיו הכדורגלנים המצליחים בגולת בלגיה ■ עוד לא התחילה הליגה, וכבר מדברים שם, אולי, על החלפת המאמן, שדווקא רצה מגן, לאו דווקא קשר תוקף ■ אז בהנהלה יעשו חושבים, כנראה שלא בכיוון ויתור על סיני ■ האישה והילדים לא ישנים בלילה מרוב התרגשות: סיני, איש משפחה, נסע עד היום לבדו; עכשיו הוא ממתין לעוזרים כנגדו

מות המדים האדומים הפכה לגאוות הצהוב. בתצלום מימין – סיני עם ילדיו, קארין וירון, במדי בוורן הבלגית; בתצלום למטה: עופרה סיני עם ילדיה, בתוספת הבלונדי – בנו של אשר הרשקוביץ', סוכנו של סיני.

מאיר ריפמן

הפוסטר של קבוצת בוורן הבלגית לעונה הקרובה כבר צולם והיה מוכן. איש במועדון לא חשב שיצטרכו לחכות עד לרגע האחרון, כדי שהפוסטר יהיה מושלם. ואז, ללא הודעה מוקדמת, נחתה על שולחן המועדון קלטת הווידיאו עם ביצועיו של קשר הפועל ת"א והנבחרת הלאומית משה סיני, קלטת שקילקלה להם את הצילום.

מאמן הקבוצה, הצ'כי לאדיסלאב נובאק, עשה בחופשת מולדת כאשר הגיע סיני למועדון. קודם לכן דרש נובאק מהנהלת הקבוצה לרכוש שחקן בעל סגנון משחק הגנתי. ההנהלה שמעה, שמעה ועשתה. כשלמועדון הגיעה קלטת הווידיאו של סיני, איש לא חשב על דרישת המאמן. יכולתו של סיני שבתה את ליבם. בו במקום החליטו: רוצים את הבחור הזה.

הגויים של בוורן ידעו שאם שחקן עם ביצועים טכניים כמו אלה של סיני נופל לידך, אסור לך לוותר עליו. כמו שהיהודים של אנטוורפן יודעים שמצווה הבאה לידך אל תחמיצנה... או כמו היהלומנים של אנטוורפן שיודעים, שאיש מהם לא ישמוט אבן טובה שנופלת לידיים...

חיפשו קצב, מצאו מהנדס

וכך, בוורן חיפשה קצב, ומצאה לה מהנדס. "הם רצו שחקן בצד שמאל שעושה עבודה שחורה, גם למטה וגם למעלה. במשחק הראשון ששיחקתי בבוורן, ראו שאני אמנם יכול לעשות את העבודה השחורה הזו, אבל אני גם יכול לעשות דברים יפים. העקרון שלהם השנה זה למשוך יותר קהל, אחרי שבשנה שעברה רוב המשחקים שלהם הסתיימו בתיקו אפס, או רק 1–0. השנה בבוורן הולכים על משחק אטרקטיווי, עם השחקנים המבריקים שיש להם" – מסביר סיני.

– ובגללך בוורן משנה סגנון?

"לאחר המשחק הראשון בבוורן, ראו שיש לי סגנון אחר משלהם – יותר טכני ויותר מבין את המשחק. הם עשו ישיבת הנהלה, והחליטו ביניהם לשנות את סגנון המשחק – בגללי. נשחק יותר פתוח, כי יודעים שכך ניתן גולים, והקהל יבוא".

כשסיני אומר קהל יבוא, הוא מתכוון ליהודים של אנטוורפן. עליהם גם חשבו בבוורן. קהל אוהדיה של בוורן יגדל בעונה הקרובה. "זה מאוד מחמיא לנו כמועדון, ובטח שלסיני כשחקן" – אמר השבוע הדובר וחבר הנהלת הקבוצה, דירק מאס.

לחיות ולחיות באירופה, אבל להרגיש כמו בישראל. זה למעשה מה שעובר על סיני, ומקל עליו את חבלי ההתאקלמות בחיים החדשים שלו. איש לא האמין שהילד הטוב של יפו יוכל לנטוש את שדרות ירושלים, בערך כמו שהכותל המערבי יעבור לתל־אביב... אבל באנטוורפן (שם מתגורר סיני בדירת שלושה חדרים), העיר הישראלית ביותר באירופה, סיני יכול גם בלי יפו: "בוורן זה מרחק של עשר דקות מאנטוורפן. כל הזמן מדברים שם עברית. אני מרגיש כמו בתל־אביב. יש פה 15 אלף יהודים, שכל הזמן אומרים לי שרוצים לבוא לראות אותי. מה עוד שהרבה ישראלים באים לבקר באנטוורפן לפחות שלוש פעמים בחודש. כך שאין לי בעיה למצוא אנשים ולדבר איתם עברית".

האוהדים יעלו על מטוס

אבל לא רק מאנטוורפן יבואו לראות את סיני. גם מישראל. אחד מאוהדיו בהפועל ת"א כבר רכש לעצמו שלושה כרטיסי מנוי למשחקי בוורן. "אני דחפתי את משה לנסוע ולשחק בחו"ל, אז עכשיו כשהוא משחק בחו"ל, אני צריך להיות קרוב אליו, כי משה צריך פינוק. חייבים להיות לידו" – אומר האוהד החולוני, שמסרב לחשוף את זהותו.

– ובאיזה שפה אתה מדבר בקבוצה? אתה לא לומד את שפתם – פלמית?

"אני לא מאמין שבשנה אחת אוכל ללמוד פלמית. אבל אני בטוח שאלמד דברים בסיסיים שיעזרו לי. אני יודע קצת אנגלית, וזה יעזור לי. אני לא צריך לדעת פרפקט פלמית.

קילקל את הפוסטר, אמרנו, לא רק בגלל שעכשיו צריכים להצטלם מחדש, יחד איתו. עלול מאוד להיות שפוסטר זה לא יהיה אקטואלי תוך ימים, שבועות או חודשים, דווקא בגלל שהמאמן, נובאק, יהיה מיותר שם. חלק גדול באשמה תוטל, מן הסתם, על כתפי הרכש הישראלי. ההנהלה פשוט רוצה משחק התקפי, כשסיני הוא אחד הכלים שלה לבצע מלאכה זו. המאמן נובאק דוגל בסגנון ההפוך – הגנתי. בהפועל ת"א נהגו לומר שסיני היה האיש הקובע – בהרכבים או בבררים הסובבים את הקבוצה, כעת, בקבוצתו החדשה, בוורן, הוא הופך לקובע בעל כורחו, ואין מי שיוכל לייחס לו תפיסת בעלות על בוורן...

גיחתו של סיני לחתימה עם בוורן, התקבלה אצל אוהדי הכדורגל בכלל, ואוהדי הפועל ת"א בפרט, כעוד נסיון סרק של סיני בחו"ל, נסיון שבעיקרו נועד אולי לשמש תרגיל לסחיטת הכספים מהפועל ת"א, לקראת הישיבה לשולחן המו"מ על חוזה חדש. סוכנו של סיני, אשר הרשקוביץ', אף ידע לספר שבעת שהיתם בבלגיה, לפני חתימת החוזה, התקבל במועדון טלפון אנונימי, והדובר אמר: "אל תקחו את סיני ברצינות. הוא לא רוצה לשחק בחו"ל. הוא רק רוצה לסחוט כסף מהמועדון שלו". כששמע זאת סיני בבוורן, הוא הכריז: "אם ירגיזו אותי, אז אשחק בחו"ל, אפילו תמורת מחצית הסכום. שאני יכול לקבל בהפועל ת"א". הרשקוביץ' וסיני ניסו לייחס זאת להפועל ת"א, אבל אחרי שסוכמה העיסקה, הם חשבו פעם שניה, והבינו שזהו ייחוס מוטעה.

שפה משותפת עם פיירקלאף

– מי החברים שכבר הספקת לרכוש בבוורן?

"טבעי שהאנגלי דייויד פיירקלאף הוא יותר קרוב אלי, כי הוא דובר אנגלית. הוא מבין פלמית, אבל לא יודע לדבר. כל דבר שצריך להסביר, אני שואל אותו. אני משתדל לא לשאול אותו יותר מדי, כי אני רוצה להבין לבד. פיירקלאף הוא הקרוב אלי ביותר, אבל אני לא יוצא לבלות איתו אחרי האימון. גם קפטן הקבוצה, רני פפאף (אחיו של שוער נבחרת בלגיה, ז'אן מארי פפאף, ששיחק וגדל בבוורן), קרוב אלי. הוא נחמד מאוד. אפשר להגיד שכולם נחמדים, אבל אני לא מצפה ליותר מזה. אני לא צריך לחגוג איתם אחרי אימון, כי גם הם עייפים ולכל אחד יש את המשפחה שלו, והעיסוקים שלו. בעקרון, קיבלו אותי בבוורן יפה מאוד".

– הזכרת את פיירקלאף. אפשר לדמיין שיתוף פעולה בינך לבינו, כמו שיתוף הפעולה שלך בימים הטובים עם שבתאי לוי?

"אם אני אהיה בכושר טוב, ואני מקווה שהוא גם ידע לנצל את המצבים שאני אכין לו, אני מאמין שיהיה שילוב דומה לזה שהיה לי עם שאבי, כך שפיירקלאף יתן גולים. אבל אני אישית צריך קודם כל לדאוג שאני אהיה טוב לעזור לעצמי, ואחר כך אני בטוח שתבוא העזרה לחברים".

גם בטלוויזיה הישראלית כבר זכה סיני להכרה. עובדה. כתב הטלוויזיה באירופה, יואב טוקר, טרח ובא לבלגיה בשבת שחלפה, וערך ראיון עם סיני, לקראת פתיחת הליגה הבלגית בשבת הקרובה.

מותרתיים יוצא מבצע סיני לדרך, בבלגיה. ■

פעם ראשונה על מטוס

משה סיני, בן 26, וכבר הספיק לצבור הרבה שעות טיסה. הוא סבב עולם בעיקר עם נבחרת ישראל, וגם עם קבוצתו, הפועל ת"א. ההיפך הגמור ממנו, היא אישתו, עופרה. היא מעולם לא יצאה מהארץ. הנסיעה הראשונה שלה היא לא סתם נסיעה לחו"ל, אלא יציאה לחיים חדשים. והיא לא יודעת איך לאכול את זה.

"אני נורא מתרגשת. מתקשה לישון בלילות" – אומרת עפרה בראשית השבוע, שעות אחדות לפני ההמראה לבלגיה, עם שני ילדיה, ירון (בן 8) וקארין (6), כדי להצטרף לבעל־אבא, משה, במקום עבודתו החדש. עופרה יוצאה עם חששות לא מעטים, לקראת הבלתי נודע: "אני חוששת רק לילדים. איך הם יצליחו להתאקלם? כל הזמן הילדים מתרגשים, בגלל שהם עוזבים חברים בארץ. אבל אני מקווה שבבלגיה הם ימצאו חברים חדשים".

– רצית שמשה ישחק בחו"ל? איך קיבלת את החלטתו לחתום בבוורן?

"מאוד רציתי שמשה ישחק בחו"ל, כי הוא שחקן טוב. ראיתי שכל השחקנים הטובים נוסעים לשחק בחו"ל. כך רוני רוזנטל, אלי אוחנה, אבי כהן. רציתי שגם משה יסע. היציאה לחו"ל בהחלט יכולה להרגיע אותו, אחרי שבשנה האחרונה הוא היה עצבני בגלל כל המצב של הקבוצה, וכל מה שקרה מסביב. אני שמחה בשביל משה שסוף־סוף משה מגשים חלום ישן שלו, לשחק בחו"ל".

ואיך תסדר הגברת סיני עצמה? – "קשה לי לעזוב את כל המשפחה בישראל, ולעבור לבלגיה. הם הבטיחו לבוא לבקר אותי בבלגיה, כך שלא אהיה לבד. אני מקווה שאצליח להסתדר. לעבוד אני בטוח לא יכולה בבלגיה, אך אלך לכל מיני חוגים, אולי תפירה...

רק ...

גלישה מצוקים, ראיה, סקי־מים ושייט אבובים – פעילו... אינן מיועדות רק לסופרמנים, או לחיילי יחידות עיל... חדשים להוצאת האנרגיה שלהם ■ עושים זאת במ... מאחורי היוזמה? ■ האם זה באמת כל כך מסוכן?

...מינו, רובן לא תחרותיות – ...רים ברוחם, המחפשים אפיקים ...חרים בנופי הארץ ■ מי עומד

ושיט אבובים, אין הסתכנות – בתנאי ש... ותיקני וניתנת הדרכה מקצועית". הבטיחו... מעל לכל. הח"מ, על־פי התנסות אישית... מצוקים, מצהיר בזאת כי לא היה מוסס... על חוט תפירה, בתנאי ששאול זיו היה... לכן, ומאשרו כתיקני.

...אפילו ספורט יפה ומיוחד, מי שמשתתף ...הפעילויות שהוא מציע, לא צריך להיות ...סופרמן.

דור לביא

במבט ראשון, נראית קשת הפעילות של חוגי האתגר, כמתאימה רק לסעלולני־קולנוע, לאנשי יחידות העילית בצבא או לעוז־נפש, חדורי הכרה מיליטאנטית, דמויי־ראמבו, שפויים למחצה, רק לא לספורטאים".

אבל שאול זיו, מפעילה של חברת "אייר ים ...", העורכת את "חוגי האתגר", אומר, שזה גם ...

גלישה מצוקים.

מסע במדבר.

דאיה בגלשני אויר.

אחים לנשק

אלכס פרלסמן

מושיקו (משה) יחיאל, בכור, ומיקו (חיים), הצעיר – אחים לנשק הסגול – שניים משמות המשפחה של הכח מכבי רמת־גן ■ אחרי שנות הישגים, שעל־מנת לזכור אותם הם יזדקקו לספרי היסטוריה, באו שנים ארוכות של מפח נפש ■ הם לא מסוגלים להבין איך בקבוצה שפעם היתה אגודת פאר – מסוגלים לכזאת שמחת עניים על היחלצות מירידה מהארצית, לאחר מבחנים מבישים ■ חיים רודף עד עצם היום הזה אחר חוב מקבוצתו האחרונה, מכבי פ"ת, ואילו מושיקו כבר חושב על קריירה של מנג'ר ■ כן, בהכח...

לכאורה, אמור היה לעבור עליהם קיץ מאושר. קבוצת נעוריהם, הכח מכבי רמת־גן, הצליחה להבטיח במחזור האחרון של העונה את הישארותה בליגה הארצית בכדורגל, וללא מבחנים. עשתה בכך את מה שנחשב 270 דקות קודם לכן כבלתי ייאמן. "שדדה" את קופת הנקודות במלואה בשלושה המחזורים האחרונים, ועגנה בחוף המבטחים הארצי.

אבל חרף עובדה זו, שניהם רחוקים אפילו מלהיות שבעי־רצון בכל הקשור לעולם הכדורגל שלהם. יתרה מכך, את האכזבה מענייני הכח אפשר לשמוע מכל מילה שלהם. אחד מהם יודע כי הוא הגיע במועדון הזה לסוף הדרך. אם יחזור לשם אי פעם, רק בתפקיד של מנהל מקצועי, מה שהוא מכנה – נסיון לשיקום הריסות של שנים. האחר מצהיר כי אם ימשיך לשחק כדורגל, יהיה זה בכל אגודה אחרת, רק לא בהכח מכבי ר"ג. ומכיוון שמרובר בשניים שהמועדון הסגול היווה עבורם הרבה יותר מסתם בית, מאז היו נערים, אפשר להגדיר את התחושות הפרטיות שלהם כאהבה המביאה למרירות שאין למעלה ממנה.

האחים משה ("מושיקו") וחיים ("מיקו") יחיאל. בוגרי שכונת שפירא (אזור התחנה המרכזית בת"א) שהיו לסמלים האמיתיים של הכח, למרות שכל אחד מהם ניסה את מזלו במשך השנים גם במועדונים אחרים (במיוחד האח הבוגר, מושיקו). אולם שניהם היו רוצים לצייר את הסגולים בצבע אחר לגמרי.

רחוק ממה שהיא בשנתיים האחרונות. לא כזאת הנחלצת מירידה לליגה השלישית, במחזורי הנעילה של העונה, אלא את הקבוצה המפוארת. זו שנטלה תואר אליפות בלאומית לפני 14 שנים. זו שהמבצר שלה ב"גלי גיל" היה מעורר אימה בקרב קבוצות רבות וגדולות, שבאו להתארח שם.

מלך שערי הליגה לנוער

משה יחיאל, בעוד חודשיים בן 36, נזכר בערגה באותם ימים. כנער בן 16 הוא היה אחד מכוכבי קבוצת גדנ"ע יהודה, זו שטיפח בלהט תמידי שמואל ("שוני") מושקוביץ. את הקשר הראשוני עם הכח יצר מושיקו תודות לשאול אלבוכר, חלוץ הקבוצה, ומי שאימן במועדון הנוער בשפירא. נלווה אליו למשחקים ב"גלי־גיל" לאחר מאבקי שעות הבוקר של גדנ"ע. "בשנה האחרונה שלי בגדנ"ע הייתי מלך השערים של כל הליגה לנוער, והבקעתי 25 שערים. מהכח התחילו לשלוח אלי שליחים. יוסקאי ויוסף מזרחי) ז"ל היה מגיע למגרש במכונית המפוארת שלו, וכדי להרשים אותי הביא את הכוכבים של הכח, כמו שהרבני, שורוק וקדוש, כדי שהם ישכנעו אותי להצטרף לאגנדה". גם הפועל פ"ת חפצה בשירותיו של הסקורר ששמו החל ללכת לפניו, ואורי קרני נכנס לתמונת החיזור. "יוסקאי ז"ל הבין שהוא חייב לשכנע אותי, במרכאות כפולות. יום אחד הוא בא אלי עם קדוש, סגר את הווילונות ברכב, וקדוש דיבר אתי. למחרת שילמו לי מענק חתימה של 5,000 ל"י, והצטרפתי להכח".

העונה הראשונה של יחיאל הבכור בקבוצתו החדשה הניבה לה (עלו) את גביע המדינה. "ניצחנו בגמר את מכבי חיפה. אני הבקעתי שער ראשון, גרשגורן הישווה, ושהרבני הבקיע שער ניצחון".

לאחר מכן – תואר אליפות שני (ועד היום גם אחרון) בלאומית. גם בתואר זה היו למושיקו מניות כיבוש רבות.

עבור משה יחיאל הפסיק הסגול להיות ורוד ב־1974. אז החלה מסכת התלאות של הקבוצה, כולל נדנדת ירידות־עליות בקו לאומית־ארצית. תואר מלך שערי הליגה הארצית (18 כיבושים) לא סיפק את העלם. הוא נמכר לבני־יהודה ת"א, תמורת סכום נכבד של 15 אלף דולר, ושם ידע תקופת זוהר. עד היום מוכירים אותו כאחד משחקני הרכש המצליחים והאהודים ביותר בשכונת התקווה, וכשהוא מגיע לשכונה, הוא זוכה לכבוד מלכים. לא רק בגלל שער השיוויון אותו כבש לרשת הפועל ת"א במשחק גמר גביע המדינה ב־1981, 4 דקות מתום ההארכה (2–2 בדקה ה־120, ניצחון 3–4 בבעיטות הכרעה מ־11 מטר, כולל שער של יחיאל, וזכייה בלתי נשכחת בגביע).

סגנות אליפות עם "הזהובים" ב־1980/1. רומן בן שנה עם הפועל פ"ת בליגה הארצית, וכשלון בניסיון העליה ללאומית ("סיימנו מקום רביעי, אחרי הכח, עמידר וביתר ת"א"). שיבה הביתה, להכח, כהענות לפניה מלב אל לב של יהודה שהרבני. הקציר – סיוע מאסיווי למבצע ההישארות בליגה. נרידה כרוכה להפועל רמת־השרון. "זו היתה קבוצה שעלתה לארצית, וכמעט עשתה קפיצת דרך ללאומית. ההפסד להפועל ירושלים, במחזור האחרון, בגלל הפנדל הלא צודק שקבע שריר נגדנו, השאיר אותנו בארצית".

הדוגמה של שפיגל בפ"ת

ובשנתיים האחרונות, השלום האחרון עם הסגולים. בחפץ לב היה מוכן לקפוץ עכשיו לניהול המקצועי. למר כי הנכונות שלו היא חד־צדדית, וזכתה להדים שליליים אצל העסקנים הוותיקים של המועדון. "הם חוששים כי אני אגנוב מהם חלק גדול של ההצגה. ברור להם שאני מקובל על השחקנים, ואם אכנס לתפקיד אהיה ציר בקבוצה, ואז הם (העסקנים) יידחקו לקרן זוית". הקיר האטום שבו נתקל, הביא לו דאבון לב עצום, במיוחד לנוכח היותו משוכנע כי הוא היה עשוי לשמש האיש הנכון בתפקיד הנכון. "אני מכיר את כל הבעיות של האגודה, ויהיה קל לי להתמודד אתן. לדוגמה – אין להכח תשתית בריאה. קבוצת הנוער ביקשה השנה לזכות באליפות הליגה הארצית, במקום שתטפח שחקנים אשר יוכלו להשתלב בבוגרים. קרוב ל־50 אחוז משחקני הבוגרים אינם אנשי הכח, אלא שחקני חוזה שיכולים לעזוב בסיום העונה". משה יחיאל חלם עד לפני חודש על אימון, מה שהוא מכנה "המודל של גיורא שפיגל בהפועל פ"ת". "עסקני הכח ראו מה קרה בפ"ת, שם נרחקו העסקנים המקומיים לפינה, וכל הזרקורים הופנו לעבר גיורא. הם לא רצו שזה יקרה אצלנו".

משה יחיאל, אחראי מחלקת אחזקה בבנק ריסקונט, אב לערי בת 15 ("היא האוהדת מספר אחד שלי"), לגדנ"עי אבי בן 12 ולאסי – בת 4, נמצא בימים אלה על פרשת דרכים. "הציעו לי לאמן בליגה ב'. אבל אולי אחליט לשחק שנה נוספת בליגה א' או בארצית, ורק אז להתחיל לאמן".

חיים יחיאל, כיום בן 32, התחיל גם הוא במסלול הגדנ"ע. בנעוריו תופקר כחלוץ. הכח גברה על מכבי יפו והפועל פ"ת בקרב על שירותיו, מה שעלה לה 15 אלף ל"י. המאמן אז, אהרון קפיטולניק, ניסה אותו בהכח כמגן וקשר אחורי, לופא קדוש גילה כי עמדת הבלם הקדמי תפורה עליו לתפארת. עד היום שופע קדוש דברי שבח כשהוא משחזר את עונותיו הגדולות של מיקו יחיאל בהכח. כולל העונה בה חזרה הקבוצה ללאומית, והוא, כבלם קדמי, הבקיע 15 שערים. "אם תבדוק, תגלה שאני הבלם הקדמי שכבש הכי הרבה שערים בארץ" – כך יחיאל ג'וניור, בלא מעט גאווה.

עמנואל שפר הזמין אותו לסגל הנבחרת הלאומית. בגלל פציעה, הפסיד ברגע האחרון את מקומו באחת הנסיעות לחו"ל לנמרוד דרייפוס.

כמעט נוסף היה ליחיאל לפני שנתיים, עם מכבי ת"א. "שמעון שנהר רצה שאצטרף לקבוצה. התחלתי להתאמן אצלה, ולא התאים לי. נסעתי עם בני־יהודה למחנה אימונים, אבל בסוף מרכז 'מכבי' שלח אותי דווקא למכבי פ"ת. מה שהיה לי שם, השאיר לי טראומה לכל החיים". לא צריך לרוכב נואשות את מיקו יחיאל כדי לדעת על מה הוא מלין. נכון להיום, הד"ו באוגוסט 1987, חבה לו מכבי פ"ת סכום של 13 אלף ש"ח עבור עונת 1985/6 – משכורות ופרמיות עבור נקודות ליגה למחצית הראשונה של 1986. חבר הנהלה בכיר באותה עונה, הבטיח כמה פעמים ליחיאל כי הוא יוצא בתוך דקות ספורות עם חלק מהכסף בדרך אליו. כעבור שעה היה מיקו מטלפן לביתו של הנ"ל, ורעייתו היתה מדווחת כי בעלה ישן שנת ישרים זה מכבר... בקיצור – פתח־תקווה הסכימה לפני שלושה חודשים למינוי בורר בנושא תביעתו של השחקן. הוחלט כי יהיה זה משה פרנסיס, חבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל. פ"ת שיגרה לבוררות את חבר ההנהלה אלי ציטיאט. זה הודה במרבית טענותיו של יחיאל. פרנסיס קבע כי פ"ת תשלם 13 אלף ש"ח. עד היום רץ חיים יחיאל אחר הכסף. לא קיבל ממנו ולו אגורה שחוקה.

מגדלים לפני היסודות

חיים יחיאל מלא תיסכולים. לא רק בגלל היחס של פ"ת, מטרידות אותו גם הקורות את הכח, אליה שב בעונה החולפת. "לפני שלוש שנים, כשהיתה הכח בלאומית, החליטו העסקנים, ככר במחזור ה־17, שככר ירדנו, ושצריך להצעיר את הקבוצה. מההחלטה הזו לא התאוששנו עד היום. לי נמאס מהדרך שבה מתנהלים העניינים באגודה. מכך שבתחילת כל עונה מדברים על עליה ללאומית, ובסופה נלחמים נגד ירידה. אני רוצה שיתנו לי לעבור לקבוצה אחרת". אגב, ליחיאל הצעיר יש גם הצעה בונה לראשי האגודה. "הגיע הזמן שיקימו ועדה מקצועית, שבה יהיו גם כמה שחקני עבר, ושאותה ועדה תחליט על הקווים המקצועיים. שהיא תמנע, למשל, מהמאמן, לקחת איזה שחקן רכש שהוא ירצה. בשנים האחרונות בונים בהכח מגדלים, לפני שמניחים את היסודות. ולכן נזקקים למזל של המחזורים האחרונים כדי להשאר בארצית".

חיים יחיאל, עובד יחידת המחשב בבנק ריסקונט, נשוי לניצה ואב לשניים (דליה בת 11, אבי בן 8). בליבו הוא נשוי גם להכח. אך לא בכלה הזאת חפץ. "כל הקיץ לא יוצאת לי מהראש התמונה של האוהדים שלנו שותים שמפניה לאחר הניצחון בחרדה, שהשאיר אותנו בארצית. ואני אומר לעצמי 'אוי ואבוי, על מה אגודה שהיתה כל־כך מפוארת צריכה לשמוח...'"

בתצלום למעלה – מושיקו (מימין) ומיקו יחיאל, במדים הסגולים של הקבוצה המזוהה איתם יותר מכל דבר אחר – הכח רמת־גן. בתצלום משמאל: חיים יחיאל עם ילדיו דליה ואבי. עדיין ממתין לכסף שיגיע מפתח־תקוות

משה לריר

פרנק ברונו – הבחור מעמוד 3

עולם האיגרוף עומד כיום מאוחד מאחורי שלוש חגורות האלוף שיש למייק טייסון, ה"טייפון" החדש בזירה. בגיל צעיר מאוד (21) זכה הניו־יורקר בתארי מועצת האיגרוף (.W.B.C), התאחדות האיגרוף (.W.B.A) וההתאחדות הבין־לאומית (.I.B.F) ועתה פרוש לפני השטיח האדום – כל הדרך לבנק.

בין המועמדים הבאים בחשבון להתמודד עם האלוף המאוחד והמוסכם על כולם, נמצא, כמובן, מייקל ספינקס, אותו איש שלא הגן על תוארו במועד שנקבע לו להתמודד עם טוני טאקר. אבל זו רק שאלה של זמן עד שהשניים ייפגשו בזירה. טאקר עשה מול טייסון מה שלא רבים הצליחו. הוא החזיק מעמד מולו בכל הסיבובים ורק השופטים הכריעו לבסוף את הקרב, בנקודות, לטובת טייסון. היה זה ההפסד הראשון של טאקר ב־36 קרבות ואילו טייסון עומד עם מאזן נקי של 31־0.

מול שליטה אמריקנית, כמעט מוחלטת, עדיין חולמים באי הבריטי על מתאגרף שיצליח להעביר את ההגמוניה אל מעבר לאוקיאנוס. התקווה הגדולה של הממלאכה המאוחדת, כרגע, מתמקדת בלונדוני צעיר (25), פרנק ברונו שמו.

כן, אותו בחור שעמד במרכזה של שערוריית איגרוף בסוף יוני, כאשר כבר במהלומה הראשונה שילח אל הקרשים אחד בשם צ'אק גארדנר, ואילו ההמשך היה בוועדת חקירה שמונתה לחקר האסון. כך, בפירוש, ראו את הקרב הזה בבריטניה, אם כי למזלו הרב של גארדנר זה לא נסתיים בצורה טראגית. שלטונות הספורט בבריטניה דרשו חקירה בשאלה כיצד ייתכן בכלל שבחור כמו גארדנר יעשה אפילו צעד בזירה.

גארדנר אחד לא הספיק לברונו ועתה אני קורא על נסיון נוסף בכיוון זה. המארגן הבריטי הנודע מיקי דאף מחפש, בכל מחיר, מתאגרף שיתמודד בסוף חודש זה במארבייה, ספרד, עם ברונו. המועמד הוא גרג פייג' ועל יכולתו של האחרון אפשר היה לעמוד כשהתמודד לפני שבועיים עם ג'ו בוגנר, אף הוא בריטי, בסידניי, אוסטרליה. בוגנר, בחור מזדקן, הרס את פייג'. האם זה מה שמצפה לו גם בקרב עם ברונו?

אני קורא גם על מתאגרפים אחרים המועמדים להתמודד בתקופה הקרובה עם ברונו. לטובת הספורט אני מקווה שיהיה זה מי שיהיה – רק לא פייג', שכבר היום מנבאים לו "אסון" בזירה.

כן או לא – ברונו מחכה למייק טייסון והוא אינו מתבייש כלל בהצהרת הכוונות שלו. אבל האמריקנים, שהם בעלי המאה והדעה בעניין זה, משהים את התשובה. הסיבה: עם אחד כמו טייסון ביד, אתה לא ממהר לשום מקום. זו השקעה בטוחה, לטווח ארוך, ואם אפשר לבחור את היריב – מה טוב.

אנשי הטלוויזיה בארה"ב משווים אותו ביכולת לג'ק דמפסי ולג'ו לואיס, מה שמעלה קצת גיחוך על שפתותיהם של מומחים בענף. אבל עם אנשי טלוויזיה קצת קשה להתווכח. בימים של דמפסי ולואיס לא היתה טלוויזיה. היום זה שונה. היום הטלוויזיה קובעת, במידה לא מבוטלת, מה יראו הצופים ומה לא. והם קבעו שאת טייסון יראו.

בבריטניה מקווים שהם יראו שם את טייסון בקיץ 1988. האמריקנים מסכימים, אך מיד מוסיפים: ..."וזה לא חייב להיות מול מתאגרף בריטי. בלונדון אפשר להתמודד גם עם אמריקני"...

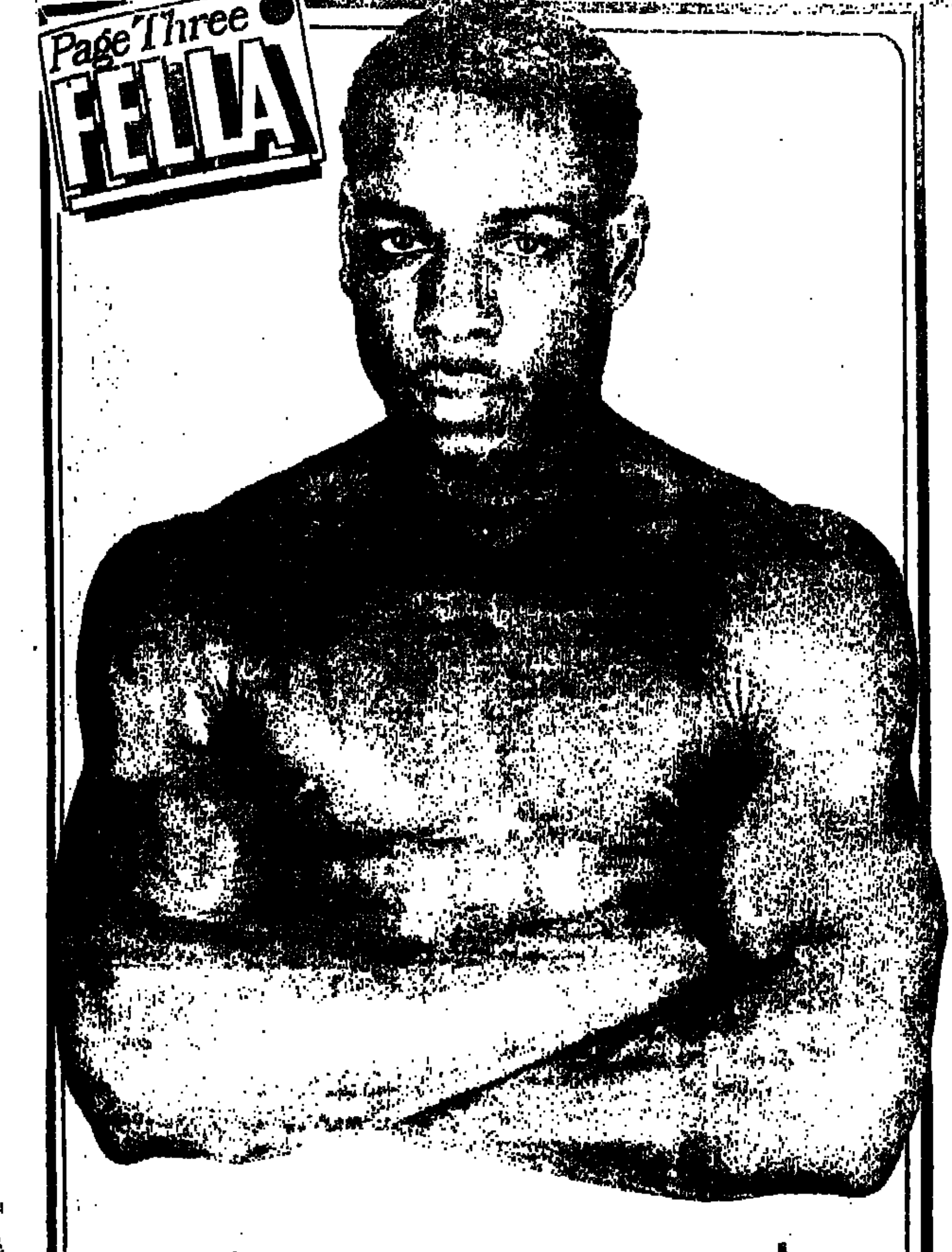
הצהרות מעין אלו – מורידות מיד את המוראל אצל הבריטים בכלל ואצל פרנק ברונו בפרט. אבל עד אז –שנהיה בריאים. כל התכניות יכולות עוד להשתנות. והן ישתנו. בכך אין לי ספק.

בואו ונחזור לרגע קט לפרנק ברונו. אחרי השמאלית המפורסמת שלו בקרב עם האמריקני הלוזר צ'אק גארדנר, כבר בסיבוב הראשון, החליט "דיילי מירור" הבריטי שברונו הוא גם משהו אחר. לא רק מתאגרף.

"מירור", הידוע בנערות העירום שהוא מציג לקוראיו בעמוד 3 של העתון, אינו רוצה לקפח את הקוראות ולכן הוא מציג בחלק המיועד לאשה (גם כן בעמוד 3, שוויון או לאז) את ה־FELLA, הבחורון בעגה הקוקנית, פרנק ברונו. חצי גוף חשוף, כמובן (כמו הנשים...), עם שרירים שיוצאים מהמסגרת של הצילום (לגברים בלבד).

ומה כותב עליו ה"מירור"? – לא צריך לנחש שלוש פעמים. מידותיו הטרומיות עשו את שלהן בלב הנשים והוא, נכון לעכשיו, אליל של רבים מהן. בצד סיפור רקע קצר, על מי ומה פרנק ברונו, מבקש העתון מהקוראות להמשיך ולהצביע על האיש שלהן ל"עמוד 3". כשיהיה זה שוב ספורטאי – נודיע לכם.

פרנק ברונו נהנה אולי מפופולאריות אצל הנשים, אך נפשו יוצאת דווקא אל קרב עם מייק טייסון. והדרך לגיהנום רצופה, כידוע, בכוונות טובות... ■

▲ צילום של פרנק ברונו, כפי שהופיע ב"עמוד 3" של "מירור".

◄ מייק טייסון. יש לו זמן.

משה לריר

לחיצת־יד ארוכת־טווח לקובי

שלום חביבי. לא מכיר אותך, אך מהופעתך הקצרה בטלוויזיה, אצלי בסלון, ביום החמישי בשבוע שעבר, התרשמתי שאתה בחור לעניין ושטוב לעשות אתך עסקים. וזו כבר התחלה טובה למי שעד לפני חודש היה מוכר רק בסביבתו הקרובה.

תגיד לי אתה, זה לא שגעון לעסוק במה שעסקת עד היום, בלי רעש ופירסום, ולפתע להיקלע לכותרות גדולות בעתונים, לראיונות בטלוויזיה? איך זה לענות על "מה אתה חושב מר שלזינגר", או "קובי" כפי שקרא לך המראיין. וכל הילדים בשכונה אומרים: "היי, אתמול ראיתי אותך בטלוויזיה". לא מחמיא? חשבת על זה?

אני, מהצד השני של שולחן הכתיבה, לא יכול כל כך להעריך את זה. לכתוב על אנשים, לראיין אותם, זה כמעט מעשה יום ביומו עבורי. אבל כאשר החלטתי לכתוב אליך, חשתי בכל זאת בהתרגשות מסויימת, דומה לזו שאחזה בי כאשר כתבתי לראשונה לאחד ה"בוסים" של קבוצה מקצוענית ב־.N.B.A. ותאמין לי קובי שאני לא צוחק.

למה בחרתי לכתוב לך בפומבי ולשתף במה שאני עומד לומר לך עוד כמה מאות אלפי אנשים? – לא שאני לא סומך על דואר ישראל. הצבי שלנו דווקא זוחל על הכיפאק ואם הייתי כותב – המכתב היה מגיע. אלא שאני חושב שהפועל חיפה זו פירמה בספורט שלנו ובפירמה, כידוע, מתעניינים רבים.

למעשה – מצאת חן בעיני כבר לפני שבועים־שלושה. אבל זה רק מתוך קריאה. שוחחת, כך כתוב היה, עם מיקי ברקוביץ', שטחת הצעה לדורון ג'מצ'י, ואם לא ג'מצ'י – אז דורון אחר. שפע. הלכת בגדול, על הגדולים באמת. ואני אוהב אנשים שהולכים בגדול, אפילו שזה צעדם הראשון בביזנס החדש שהם פותחים.

הבנתי שמברקוביץ' ומג'מצ'י לא יצא שום דבר, אבל אתה את ההשקעה הראשונה שלך (ואפילו היה זה בדיבור בלבד) כבר כיסית. ביום מן הימים הם עשויים להשתמש במספר הטלפון שלך. ואם לא הם – אז אחרים. אולי לא כל כך יקרים – אבל בהחלט טובים.

אתה, כמו שטל ברודי אמר פעם על מכבי, "על המפה".

כדי למהר ולהספיק לגליון הזה, עלי להכין את המכתב מבעוד מועד. לכן לא יכולתי לחכות עד אתמול, היום האחרון להרשמת ולהעברת שחקנים באיגוד הכדורסל. זו גם הסיבה שאינני יודע באיזה הרכב אתה הולך לפתיחת העונה ומי ישחק אצלך בגביע קוראץ' הבא עלינו ועליך לטובה.

אך בדבר אחד אני בטוח: אחרי תהיות לא מעטות בפגרה, אחרי ביקורים בבתי־משפט ושיחות ובירורים אין־סוף – הפועל חיפה היתה, הווה ותהיה. ורק לזכותך ייזקף הדבר. תאר לעצמך חיפה בלי "דרבי" כדורסל בעונה הבאה. מספיק אכלתם קש בכדורגל.

★ ★ ★

עד עכשיו אתה לא בטוח אם הדברים נכתבו ברצינות או בציניות.

אני כותב, אתה קורא ובוודאי שואל את עצמך: מה הלרר הזה מבלבל לי את המוח. הוא רציני? הוא צוחק עלי?

אז ראשית – בוא נעשה הכרה. אתה, עד כמה שהבנתי, טוב מאוד בביזנס. אני, בחיים שלי לא הייתי ביזנס'מן. הרקורד שלי מסתכם במשכורת חדשית וב־40 שנות כדורסל.

עכשיו, אם תרצה, יש לי כמה טיפים בשבילך. שמעתי אותך אומר שהתכניות שלך הן לטווח ארוך. כך גם הטיפים שלי. זה לא מהיום למחר. זה לא יהיה רציני אם אומר כך. בכל מה ששייך לעתיד – בהחלט ייתכן שאתה צודק. אבל עוד לפני שיהיה עתיד, יש עבר וגם הווה, וכדי ששניינו לא

קובי שלזינגר (שלישי משמאל). מקום טוב באמצע. תבדוק חבר. תבדוק. צילום: ר.גוצל.

נתבדה – בוא ונשים כמה דברים על השולחן.

★ אתה ומועצת פועלי חיפה. איך אתה מסתדר עם העניין הזה? אם תאמר לי שאתה מסתדר ומבחינתך זה בסדר, אאחל לך כל טוב. אבל אם יש לך ספיקות – דע לך שאתה צודק. ואתה עוד לא יודע עד כמה אתה צודק.

כי היום, ב־1987/8, אין אמונה. אם אומרים לך שהשעה 7 – מוטב שתתבונן בשעון. אם אומרים לך "יהיה בסדר" – אל תאמין. האמן רק במה שאתה עושה ובמה שאתה רואה. כל השאר – זה כמו ה"יהיה בסדר" של מועצת הפועלים.

זכור דבר אחד חשוב: ההצלחה, אם תהיה, לא תהיה רק שלך. יהיו לך שותפים רבים. חו"ח כשלון – אכלת אותה לבד.

לכן תבדוק, תבדוק ועוד פעם תבדוק.

★ אתה והשחקנים. דע לך ששחקנים, ברוב המקרים, לא יעשו לך חשבון. להיפך: הם ינסו לעשות לך חשבון גדול, בעיקר בסעיף ההוצאות. ואם אתה חושב שמלה זו מלה וחוזה זה חוזה – אתה טועה ידידי ואתה עוד תיווכח בכך. אז כמו שאתה שם את הסדין – כך אתה ישן, ואל שחקנים יש להתייחס כמו אל שחקנים. לא פחות ולא יותר. היום הם אצלך ומחר הם במקום אחר.

★ אתה והאיגוד. איגוד הכדורסל יצטרך להתרגל למשהו חדש. משהו שעוד לא היה. לקבוצה, שהיא נכס פרטי של מישהו. לא ברור לי בדיוק איך זה יעבוד, אם כי אני יודע לפחות על אחד מראשי האיגוד – במקרה, זה דווקא היו"ר – שהרעיון של ליגה מקצוענית קוסם לו במיוחד. הוא בטח שמח שיש לו פרטנר כמוך. תשתדל להיות אתו ביחסים טובים. הוא אמנם "הפועל", אך עם טווח ראייה וגישה קרובים יותר ל"מכבי".

★ אתה והתקשורת. לפי מה שקראתי וראיתי – אתה לא שונא את זה, וטוב שכך. אתה עלול ליפול ועשוי לקום כתוצאה מיחסיך עם התקשורת. האמינות שלך תעמוד מבחן יומיומי. לא חשוב מה אתה עושה בעסקים האחרים שלך. בכדורסל עליך להיות בחדשות. תשתדל שתהיינה טובות.

★ אתה ו"הפועל". בנקודה זו, קובי, שברת את הקרח. דע לך שהגישה המיוחדת שלך, יש בה משום אתגר גדול. עוד לא היה בתולדות הכדורסל בארץ מישהו שתהיה לו קבוצה פרטית. אתה הסמן הימני. אתה הראשון. ובנקודה הזאת – תשמע עוד כהנה וכהנה. אל תיבהל. תן לחם לדבר.

★ ★ ★

אני רואה קובי שאתה קורא וקורא ואני מודה לך על שהקדשת מעט מזמנך היקר. האמן לי: לו יכולתי, הייתי מושיט לך יד, כל הדרך מתל־אביב לחיפה. אך גם כך – אני רוצה לאחל לך הצלחה, ואם תהיה בעיר – קפוץ לכוס קפה. ■

שישו שכטמן

ENGLAND, איזה כיף!

אחרי עשרה שבועות שבהם היינו צריכים לשבור את הראש על משחקים מאוסטרליה הרחוקה, חוזרות אלינו השבוע שתי הליגות הראשונות של אנגליה. אמנם, עדיין לא הליגה שלנו, אבל שמות יותר מוכרים, שחקנים וקבוצות יותר מוכרות, וזה קצת יותר קל.

הטוטו גם מצטרף לחום הכבד השורר בארץ: הפרס הראשון שהוא מציע חם מאוד – קרוב למיליון ש"ח! כבר אמרנו בעבר שככל שהפרס עולה, כדאי יותר להשתתף, ואסור להחמיץ את ההזדמנות. לאלה שלא זוכרים – השבוע הוא גם השבוע האחרון להגרלת ה"טוטו־אוטו" וגם בגלל המספר הנמוך של הטפסים בטוטו בקיץ, הסיכויים מצויינים. אנגליה ניצחה את שאר העולם בכדורגל ואנחנו ננסה לנצח את הטוטו על הליגות האנגליות...

תחזית למחזור ה־50

1. ארסנל – ליברפול: פתיחה יותר יפה לא יכולה להיות: שתיים מהקבוצות המפוארות ביותר באנגליה, שתיהן סיימו בין החמש הראשונות בליגה. פחות ממשולש לא מספיק.

2. צ'ארלטון – נוטינגהאם: צ'ארלטון ניצלה מירידה לליגה השניה רק במשחקי המבחן. נוטינגהאם הובילה את הליגה בתחילת העונה, וסיימה בסוף שמינית. ננסה 2 כמו בשנה שעברה (1–0 לנוטינגהאם).

3. צ'לסי – שפילד ונסדיי: שתי הקבוצות סיימו את העונה הקודמת במקומות סמוכים (13 ו־14), כאשר האורחת משיגה את עיקר נקודותיה במגרשה. אם הייתי בלונדון, הייתי הולך לראות את הקהל הססגוני של צ'לסי. 2–0 בשנה שעברה לצ'לסי ו־1, X בטוטו השבת.

4. קובנטרי – טוטנהאם: בשנה שעברה נתנו שתי הקבוצות שני מפגשים בלתי נשכחים, שבשניהם ניצחה קובנטרי 3–2 בגמר הגביע, ומשחק ליגה מלהיב – 4–3. בטוטו ובמשחקים ביניהן הכל יכול לקרות. משולש.

5. דרבי – לוטון: ברוך־כלל משיגות העולות החדשות הישגים יפים בתחילת העונה. דרבי שכבר מכירה את הליגה הראשונה, תמשיך במסורת. 1.

6. אברטון – נוריץ': האלופה, ועכשיו גם מחזיקת גביע הצדקה, תנסה לחזור על הניצחון המרשים מאשתקד (4–0!). יש לה את הכלים, ובשבילנו זה המשחק הקל ביותר לניחוש השבוע. 1 סולו.

7. אוקספורד - פורטסמות: הביתיים ניצלו מירידה בשנה שעברה, בעיקר הודות למגרשם הביתי. את כוחה של פורת'סמות, שעלתה מן הליגה השניה, קשה להעריך. משולש.

8. סאות'המפטון - מנצ'סטר יונייטד: האדומים ממנצ'סטר נתנו בשבת שעברה הצגה במדי נבחרת אנגליה. גם קשה להאמין שהפתיחה הגרועה שלהם מהשנה שעברה, תחזור על עצמה. בשנה שעברה תיקו 1–1 והשבת בטוטו X, 2.

9. ווטפורד – וימבלדון: קשה לניחוש. שתי הקבוצות הציגו אשתקד יכולת טובה. אז ניצחו האורחים 1–0. השנה, לדעתנו, תיאבקנה שתיהן בתחתית. תיקו.

10. ווסטהאם – ק.פ.ר: גם משחק זה קשה לניחוש. הקבוצה הביתית משחקת כדורגל פתוח ואטרקטיבי, (סיימה בשנה שעברה ב־0–0 אחד בכל העונה!) ולכן, נסמן בטוטו 2, 1. (אשתקד 1–1).

11. ווסט־ברומיץ' – אולדהאם: עברנו לליגה השניה הפחות מוכרת. מה שפחות מוכר יותר קשה לניחוש... משולש פותר את הבעיות.

12. איפסוויץ' – אסטון־וילה: האורחים שהיו פעם אלופי אנגליה, מתארחים אצל קבוצה שגם היא היתה פעם מאריות הכדורגל האנגלי. ניצחון לביתיים.

13. ברמינגהאם – סטוק: הביתיים היו בשנה שעברה אלופי התיקו של הליגה השניה. כנראה שגם בשבת הקרובה יזכו לפחות בנקודה. 1, X.

14. מנצ'סטר־סיטי – פלימות: הכחולים ממנצ'סטר התחילו לשחק רק בסוף העונה שעברה, אלא שאחרו את הרכבת, וירדו ליגה. השבת צפויים להם חיים קשים מול קבוצת עיר הנמל פורת'סמות. משולש.

ליגה אנגלית ראשונה
(סוף עונת '86/87)

1.	אברטון	31-76
2.	ליברפול	42-72
3.	טוטנהאם	43-68
4.	ארסנל	35-58
5.	נוריץ'	51-53
6.	וימבלדון	50-57
7.	לוטון	45-47
8.	נוטינגהאם	[illegible]-64
9.	ווטפורד	[illegible]-67
10.	קובנטרי	[illegible]-50
11.	מנצ'סטר יונייטד	[illegible]-52
12.	סאות'המפטון	[illegible]-69
13.	שפילד וונסדיי	[illegible]-68
14.	צ'לסי	[illegible]
15.	ווסטהאם	[illegible]
16.	ק.פ.ר.	[illegible]
17.	ניוקאסל	[illegible]
18.	אוקספורד	[illegible]
19.	צ'ארלטון	[illegible]
20.	לסטר	[illegible]
21.	מנצ'סטר סיטי	[illegible]
22.	אסטון־וילה	[illegible]

ליגה אנגלית שניה
(סוף עונת '86/87)

1.	דרבי קאונטי	[illegible]-64
2.	פורטסמות	[illegible]-53
3.	אולדהאם	[illegible]-66
4.	לידס	[illegible]-58
5.	איפסוויץ'	[illegible]-59
6.	קריסטל פאלאס	[illegible]
7.	פלימות	[illegible]
8.	סטוק סיטי	[illegible]-65
9.	שפילד יונייטד	[illegible]-50
10.	ברדפורד	[illegible]
11.	ברנסלי	[illegible]
12.	בלקבורן	[illegible]
13.	רידינג	[illegible]
14.	האל סיטי	[illegible]
15.	ווסט ברומיץ'	[illegible]
16.	מילוול	[illegible]
17.	האדרספילד	[illegible]
18.	שרוסברי	[illegible]
19.	ברמינגהאם	[illegible]
20.	סאנדרלנד	[illegible]
21.	גרימסבי	[illegible]
22.	ברייטון	[illegible]

הצעות השבוע

שיטות מלאות

משחק	סולידי	הפתעות	הגיוני	לעשירים
1	1	1, x	1, x	1, x, 2
2	x	2	x	1, 2
3	1	1, x	1, 2	1
4	1, 2	x	1, x	1, x, 2
5	1	x, 2	1	1
6	2	1	1	1
7	1, x	1, 2	1, 2	1, x, 2
8	1	1	1, x	1, 2
9	1, 2	1	1, 2	1
10	1	[illegible]	[illegible]	1
11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1, 2
12	[illegible]	[illegible]	1	1
13	[illegible]	1	1, 2	1, x
14	1	1	1	1
שלשות	/	/	/	3
כפולים	4	6	8	4
טורים	16	64	256	432

שיטה מצומצמת

משחק	שיטה	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2
2	2	2	2	2	2	2	[illegible]	2	2	2
3	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x
4	1, x, 2	2	x	1	2	x	[illegible]	2	x	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	[illegible]	1
6	1	1	1	1	1	1	1	1	[illegible]	1
7	1, x, 2	x	1	2	1	2	x	2	x	1
8	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2
9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
11	1, x, 2	1	2	x	x	1	2	2	x	1
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x
14	1, x, 2	2	2	2	x	x	x	1	1	1

שלשות 5
כפולים 4
טורים מלא 3888
טורים בשיטה המצומצמת 144

תחרות משקולות של נשים בבריטניה. "למין היפה יש עליונות על המין החזק"

בתחרות בבודפשט. פריצת דרך ל"מבצר הגברי" האחרון בספורט הבין־לאומי

היזהרו מהן!

אחרי אליפות בריטניה, אחרי התמודדות בין־ארמית רשמית של אוסטרליה והונגריה, בבודפשט, אחרי אליפות אירופה־ תהיה בקרוב גם אליפות עולם, במיאמי־ביץ' □ סין רוצה שמשקולות לנשים יהיה ענף אולימפי–לקראת שנת 2000 □ הספורט של הדור הבא

אינגה דויטשקרון

סאלי ג'ונס, 32, רק 1.58 מטר ו־57 ק"ג, דומה יותר לדוגמנית מאשר ל"חבילת שרירים". אך זו איננה ההתרשמות המוטעית היחידה למראה האנגליה נאת המראה וה"שברירית" כביכול הזאת, שהשיגה אשתקד שלושה שיאים באליפות בריטניה בהרמת משקולות לנשים. עתה רואים בה מועמדת גם לתואר העולמי, באליפות שתיערך לקראת סוף השנה במיאמי ביץ', ארה"ב.

העובדה שתיערך סוף־סוף תחרות עולמית בספורט גברי, היא בלי ספק הישג גדול לנשים. הן ממש אילצו את ראשי הספורט הזה לאפשר להן לפרוץ קרימה, במה שנחשב למבצר האחרון של המין החזק בספורט הבין־לאומי...

תחרויות בין־לאומיות בהרמת משקולות לנשים, נערכות מאז 1977. במערב גרמניה בלבד יש כיום 400 נשים שעוסקות בכך. לפני שנתיים החליטה ההתאחדות הבין־לאומית לקיים אליפות לנשים ואשתקד מומשה ההחלטה, כאשר משקולניות מאוסטרליה והונגריה החלו לקיים סידרה של התמודדויות בין־ארציות. הגרמנים היססו עדיין אם להצטרף ל"חגיגה", אלא שהלחץ שהופעל מצד נשים, על מוסדות הספורט בגרמניה – הלך וגבר. בספטמבר תיערך סוף־סוף גם בגרמניה תחרות רשמית במשקולות ואחריה ייצאו המנצחות לאליפות העולם.

סאלי ג'ונס, אולי חלוצת העיסוק במשקולות לנשים – לפחות ברמת תחרותית – טוענת כי נשים מתאימות יותר לספורט הזה מאשר גברים. הן גמישות יותר, לדעתה, בעלות כושר ניידות גבוה יותר ו"מרכז הכבידה של גופן, נמוך יותר מזה של גברים"...

מומחים אישרו שנתון זה נכון. הם אף קבעו, כי בסוגי ספורט שכאלו, נשים יכולות להשיג עליונות על גברים. אם אשה תתאמן "חזק" ובמידה מספקת, היא תוכל אף להרים משקל גבוה יותר מזה של גברים (!)...

הסינית ג'ין שאו־פאנג, בת 13 (!), 1.62 מטר, 48 ק"ג, הרימה בדו־סגנון 150 ק"ג. מאחר שסין מתכוננת לארח את האולימפיארה בשנת 2000, היא מעוניינת להשיג הצלחה בכמה תחומי ספורט חדשניים. משקולות לנשים עשוי להיות אחד מהם. הסינים אומרים כי בכך הם יוכלו לבשר עידן חדש בספורט העולמי.

רעיון מחוכם, לא כן?!

השבועון הגרמני "דר שפיגל" מוסר שכ־1000 סיניות צעירות מתאמנות בסוגי ספורט גבריים, לקראת "הדור הבא של הספורט האולימפי", כהגדרת ראשי המדינה הזאת. 150 מהן מתאמנות ומתחרות ביניהן באורח סדיר כבר שנתיים.

כיוון שגם בארה"ב כבר נפוץ הספורט הזה, לא מן הנמנע כי בעתיד הקרוב ביותר יתחילו סיניות ואמריקניות לשלוט במשקולות הנשים. ■

סילביה ווילנד, כוכבת המשקולות של גרמניה. הלחץ הועיל. המימסד נכנע

בימון בקפיצת השיא שלו במכסיקו

אמיאן: 8.86 מטר ב־1980 מטר מעל פני הים

בימון בהמתנה

אלכס דורון

"טיסתו" של בוב בימון, באויר הדליל של מכסיקו, בגובה של 2200 מטר מעל פני הים ונחיתתו במרחק של 8.90 מטר מהמקפצה, עשתה הסטוריה – ועודנה נמצאת במוחו. לפני כמה ימים, לאחר שהראו לו תצלום של האתלט הסובייטי רוברט אמיאן שקבע בסוף מאי 8.86 מטר – אמר בימון: "הקפיצה שלי מעסיקה אותי גם כיום. אני חושב עליה בכל יום".

בימון עשה זאת בקייץ 1968, בעת אולימפיארת מכסיקו. לא זו בלבד שקבע בכך שיא עולמי מצויין אלא שהוא התרחק בניתור המדהים הזה מכל יריביו, הרחיק לנתר מעבר לכל התחזיות המוקדמות על יכולתו של האדם במקצוע הזה. רק עתה, 19 שנה לאחר אותה קפיצת־שיא של המאה ה־21 – כך כינוה אז – נמצא סוף־סוף אתלט שהחל מתקרב אליה באורח משמעותי, קורא עליה תיגר ואולי גם מאותת שביכולתו לחלוף על פני השיא ההסטורי, זה שכונה "בלתי עביר".

שיאן העולם זה 19 שנה בקפיצה לרוחק, בוב בימון, כיום בן 40 ומפקח פארקים וגנים בפלורידה, מחכה בקוצר רוח לאתלט שיצליח לשפר את ה־8.90 מטר שלו ■ הארמני רוברט אמיאן נראה לרבים כמועמד רציני ■ "שיאים נוצרו כדי שישפרו אותם"

"רק להיות באולימפיאדה – זו הזדמנות גדולה שכל ספורטאי שהגיעה אליה, חייב להודות בכך ולברך עליה מדי יום, עד סוף חייו. מי שכבר מגיע למצב שהוא גם מתחיל לדבר על אפשרות שיזכה שם במדלייה – זה עוד צעד רב משמעות ואם הוא גם יוצא ממנה כשמדלייה על צוארו, מדליית זהב – זה ללא צל של ספק הישג מוחלט, בלתי רגיל ופנומנאלי", טוען בימון. הוא התבטא בגלוי־לב בלתי רגיל על רגשותיו ובלשונו הציורית אמר: "ואילו אני, לא זו בלבד שהייתי שם, גם נטלתי מדלייה וגם קבעתי שיא עולם, המחזיק מעמד עד עכשיו, שנים כה רבות מאז. זה סיחרר אותי לחלוטין, אני עדיין מסוחרר, אני עדיין שם, גם עכשיו".

בימון מועסק כיום כמפקח גנים ופארקים במחוז דייד, פלורידה. לדבריו, לא האמין ששיאו יהיה היחיד שיישרד מכל שיאי מכסיקו 68'. בנוסף להישג של אמיאן, אלוף אירופה הארמני בן ה־22, 1.78 מטר ו־68 ק"ג, מתקרב רק הישג של קארל לואיס – 8.79 מטר – לשיא הפנטאסטי של בימון.

"לא חשבתי אפילו לרגע אחד שהשיא שלי יחזיק מעמד כל כך הרבה שנים", התוודה בימון לפני כמה ימים בשיחה עם כתבים אמריקניים. הוא שיחזר את מה שאירע לו באותה אולימפיארה: "חשבתי כי ההישג שלי לא יחזיק מעמד וכבר באותה תחרות יצליחו רלף בוסטון והרוסי איגור טר־אובאניסיאן או אולי הבריטי לין דייויס, לקבוע תוצאה טובה משלי. אחר כך, כאשר הכרוז הודיע על השיא שלי, חשבתי שטעה, שהתכוון להישג בהריפת כדור ברזל, לא בקפיצה לרוחק... על פי הערכתי הקפיצה לא היתה יותר מ־8.20 מטר, אולי אף פחות מזה. הוכתי בהלם, התקשתי להאמין שהרחקתי כל כך באותו ניתור".

ההישג של אמריקה

גם כיום, כאשר המומחים כבר הספיקו לנתח את קפיצת בימון "מכל הכיוונים", מאמין השיאן העניוו כי ההישג אינו רק שלו וכי מעולם לא חשב, אף לא לרגע, שיהיה בלתי־עביר, הישג־על שאיש לא יוכל להרביקו.

"אני חש שקרב היום שמישהו אכן יצליח לשפר אותו ואני מתכונן לרגע הזה בכל יום", סיפר בימון. "ההישג אינו רק שלי – הוא של כל אמריקה", הכריז האתלט בלהט פאטריוטי.

אמיאן הפגין התקדמות מרשימה מאד במהלך השנתיים האחרונות. הוא קפץ מ־8.30 ב־1985 ל־8.61, אשתקד ועתה להישג המדהים שמאיים על זה של בימון. כמו בימון גם הוא ניצל את תנאי הגובה של הרי ארמניה וקבע את ה־8.86 שלו בגובה של 1980 מטר מעל פני הים. בעת התחרות נשבה רוח בעוצמה מותרת של 1.85 מטר בשניה. אילו היתה מעט חזקה יותר – לא היו מאשרים את ההישג. מומחים קבעו כי אויר דליל חמצן מקנה לקופץ יתרון עצום – הוא שווה־ערך לרוח גב של 3 מטר בשניה, לפחות...

בעיני מומחים רבים אמיאן הוא עתה הקופץ הטוב בעולם – ומשום כך מועמד לרשת את בימון. הם משווים אותו למורו טר־אובאניסיאן.

מחשב שהופעל במוסקווה, בידי מומחי ספורט מקומיים, מעריך כי אמיאן מסוגל לעבור 9 מטר, אולי עוד השנה. בינתיים מתאמן החייל המשתייך ל"גדוד לנין" של היחידה הארמנית בצבא האדום, לקראת אליפות העולם, שתהיה בספטמבר ברומא.

"אם וכאשר יישבר השיא שלי – אמר בימון – לא יהיה זה מבחינתי רגע עצוב, כי שיאים נוצרו כדי להישבר ואני החזקתי בשיא משלי, תקופת זמן ארוכה יותר מכל אתלט אחר".

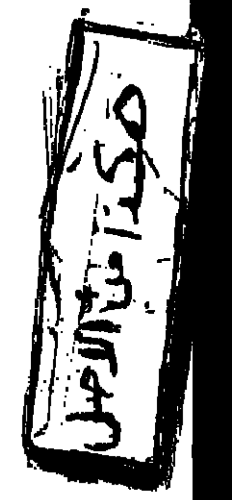
עתה, בגיל 40, זכה בימון להימנות על 51 מטובי אתלטיה של ארה"ב שקיבלו בטקס חגיגי מיוחד את פרס "הרוח האולימפית". פרס זה מוענק לכוכבי אולימפיארות של ארה"ב, קייץ וחורף. האירוע החגיגי מומן בעזרת חברת הקפה "מאכסוול". "רק בעזרתן של חברות כאלו יכולים אתלטים אמריקנים להופיע בכבוד בתחרויות בין־לאומיות", אמר בימון.

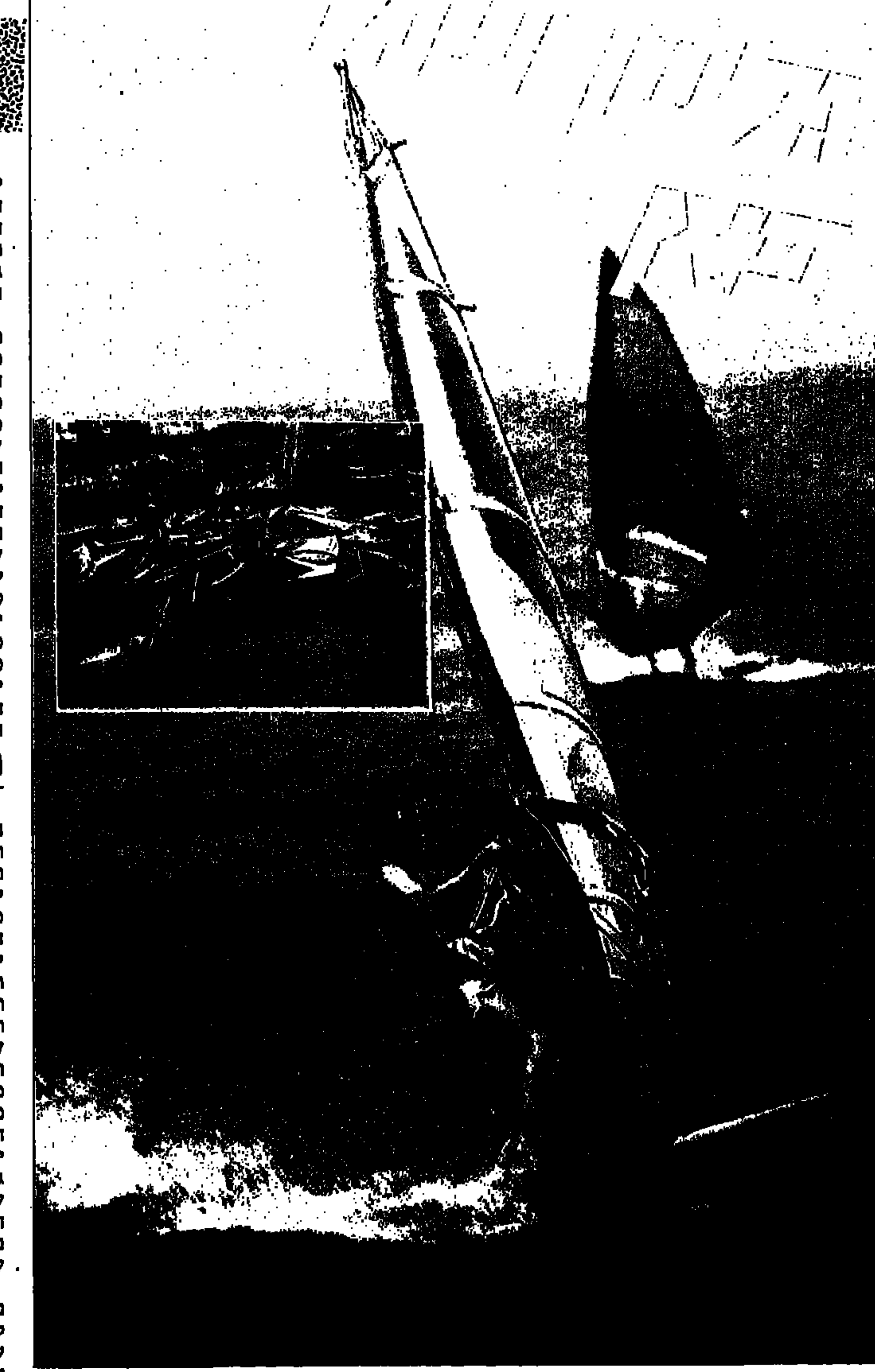
ב־1968 היה בימון בוגר תיכון שהתכוון לחפש לעצמו עבודה בקייץ. הוא יצא אז לסיור תחרויות קדם־אולימפיות במערב גרמניה. "העניקו לנו דמי כיס כסף 2 דולאר ביום. היינו שם 15 יום. ביזבזתי חלק נכבד מהכסף שלי – 5 דולאר – על תיספורת..."

"אבל כיום – הדגיש אתלט־העבר הגדול שלא הצליח לחזור על הישגו ממכסיקו, גם לא להתקרב אליו באורח משמעותי – האתלטים לא צריכים עוד לדאוג לעניינים כאלו. להם אין בעיות כספיות מהסוג הזה בעת שהם מתכוננים לאירועים גדולים. עד לא מכבר, חששות של ספורטאים אמריקניים בדבר דרכי המימון של פעילותם, הדאגות למקור הדולאר הבא שלהם, פגעו בהשגיהם. זה עלה לנו בכמה נצחונות בהתמודדויות עם ספורטאים מסובסדים ממדינות הגוש המזרחי".

בארה"ב נהוגה בשנים האחרונות שיטה מעניינת לתמיכה בספורטאים מצטיינים. גופים כלכליים שמעניקים חסויות לאירועים שונים, תורמים כספים לקרנות־סיוע – ומהן יכולים הספורטאים לשאוב את סכומי הכסף הדרושים להם לפעילותם. "השיטה הזאת עובדת היטב מול שיטות הסיבסוד בידי ממשלות הגוש המזרחי", אמר בימון.

הוא טוען כי בני דורו היו חלוצים. – ואילו ספורטאי דורנו נהנים מהמאבקים שניהלו הוא וחבריו. ■

לא כל מפגן גלשני־רוח הוא בהכרח תחרות אולימפית שמדליה בצידה ■ דני ענבר הוא אביהם הרוחני של גלשני הפאן בארץ, גלישה שהיא כיף נטו ■ בחלומו הוא רואה את חופי ישראל עמוסים בגלשני־רוח, כחול שעל שפת הים ■ לפני שבועיים נפגשו המכייפים בחוף מעגן בכנרת

עמיר חדד

לדני ענבר יש חלום מתוק, חלום אופטימי. ובחלומו רואה דני עשרות, אם לא מאות, גלשני־רוח צבעוניים, קורעים כסלואו־מושן מטריף את גלי הים, לאורכה ורוחבה של הארץ, החל בים האדום באילת דרך חופי הים התיכון והכנרת, וכלה באי־אילו בריכות ואגמי מים בצפון הרחוק. "משהו בסיגנון הטור־דה־פראנס בצרפת", הוא אומר עם ניצנוץ חשוד בעיניים.

הקשר של דני ענבר עם הגלשנים מתחיל בסביבות רחוב קינג ג'ורג' בתל־אביב, שם שוכנת סוכנות "סרף־פוינט" שבבעלותו. מלבד קשרי המסחר בענף והיותו הספונסר הבלעדי של תחרויות הגלישה שיפורטו להלן, מטפח ענבר בביתו שני כשרונות מבטיחים בתחום הגלישה, המהווים נכון להיום מחצית מהסגל האולימפי של ישראל בגלשני רוח – ערן ועמית ענבר. ערן (17.5) מחזיק בתואר אלוף הארץ בגלישה לנוער, אחיו הקטן, עמית (14.5), לא מפגר אחריו בהרבה, והוא זוקף לזכותו מדליית זהב בכינוס הפועל האחרון, שם התמודד נגד גולשים מהשורה הראשונה בעולם. אגב, השניים מחזיקים בשיא עולמי – הם הגולשים הצעירים בעולם שזכו להמנות עם הסגל האולימפי של מדינתם.

נחזור לחלום של דני. במה בעצם מדובר?

דני מגדיר זאת במלה אחת – "גלשני פאן". בתירגום חופשי זה יוצא גלשני כיף. יש גם הסבר: "גלשני פאן ותחרויות פאן, כשמם כן הם, גולשים למען התענוג, לא למען הפרסים או הזכיה. כמובן שגם כאן קיים עניין התארים והפרסים, אבל עניין התענוג והסיפוק האישי בולט בהרבה. עם גלשני פאן לא הולכים לאולימפיאדה".

בצרפת נערכת מדי שנה בשנה תחרות גלישה "טור דה פראנס", אליה מגיעים גולשים מכל העולם. התחרות האחרונה הסתיימה לפני מספר ימים. מישראל הוזמנו לתחרות שני בני משפחת ענבר, אבל הם דחו את ההצעה, והעדיפו על פניה את אליפות העולם, שתערך בסוף החודש בקנדה, לא הרחק מהמקום בו מתנפצים מפלי הניאגרה. גולשי הפאן בארץ מעוניינים ליצור בארץ תחרות דומה לזו שנערכת בצרפת, תחרות קפיצות קוראים לה בישראל. מזג האויר בארץ, הם טוענים, הוא אידיאלי לגלישה ברוב ימות השנה. הבעיה העומדת בפניהם כעת היא בעיית מימון. "אבל אם גופים מסחריים ירתמו ויתנו חסות, ניתן יהיה לפתור את הבעיה ולקדם את הנושא בצורה משמעותית", מאמין דני.

תחר כמיטב יכולתך

גלישת הפאן בארץ, בניגוד למדינות רבות בעולם, לא מאוגדת בארץ תחת שום אירגון, ולא מוכרת על־ידי רשות הספורט, לעומת הגולשים האולימפיים לדוגמה, שמאוגדים באירגון משלהם, ומצויים תחת חסות אגודות הספורט. ההבדל בין גלשני הפאן לאלה האולימפיים, מצוי בנפח הגלשן, ובעובדה שבתחרויות אולימפיות מתחרים כל הגולשים באותו הדגם, לעומת תחרויות הפאן, אליהם מגיע כל גולש על ציודו הפרטי. "על מנת למנוע עיוותים, אנו מקיימים בתחרויות שני מיקצים שונים, מיקצה בו כל גולש מתחרה עם הציוד שלו, ומיקצה של דגם אחיד, כדי למנוע מצב בו הכסף יקבע את הזוכה", אומר דני. "יכול להגיע בחור עם ציוד טוב, מיפרש של שמונה או תשעה מטרים, ולקטוף את המקום ראשון. מישהו אחר, טוב ממנו בהרבה, עלול להגיע אחריו, רק בגלל שאין לא ציוד טוב".

תחרות הפאן האחרונה נערכה בסוף השבוע שעבר בחוף היפהפה של קיבוץ מעגן בכנרת. אפשר היה למצוא שם את דני עומד ומחלק הוראות למי שרק היה אפשר. היה לחוץ הכנארס. את התחרות יזמו חברת "סרף פוינט", חניון קיבוץ מעגן והמועצה המקומית עמק־הירדן. השתתפו 94 גולשים. "היו צריכים להגיע עוד כמה עשרות גולשים מאילת והדרום, אומר דני, הם פשוט נתקעו בתל־אביב בלי דלק בגלל השביתה" (שהיתה בשבוע שעבר). בין הגולשים ניתן היה לאתר את יהודה אטדגי, שיצג את ישראל באולימפיאדת 84', ואת גדי מינץ, שלקח לעצמו חופשת מולדת מנופי הוואי, והגיע לחוף מעגן, גדוש בסיפורים על גלים אימתניים, ועל תעלולי גלישה למיניהם. מלבד שביתת הדלק לא היה כמעט דבר שהעיב על אווירת הצבעוניות ששררה במקום. התחרות הבאה תיערך ככל הנראה, בחודש ינואר באילת. כדאי לבוא, אפילו רק כדי להציץ בנעשה, ואולי גם לתפוס איזה קרן שמש תועה באמצע החורף. ■